

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (Ձև 5)
(հազ.դրամ)

01 հունվարի 2024թ.-ից մինչև 31 դեկտեմբերի 2024թ.

Ծանոթագրություն 1. Իրավական դաշտ

1.1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հանդիսանում է բաց բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը հանդիսանում է 1991թ-ին հիմնված "Հայկապ Բանկ" ՍՊԸ իրավահաջորդը: Բանկը գրանցվել է 20 սեպտեմբերի 1991թ. ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N4 արտոնագրային համարով:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկը հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետությունում ֆիզիկական անձանց ավանդների հատուցում երաշխավորող պետական համակարգի, Հայաստանի բանկերի միության, ArCa, Master Card, Visa International, Diners Club քարտային վճարահաշվարկային համակարգերի անդամ:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում, թվով 22 մասնաճյուղ գտնվում են Երևանում, ևս 28-ը՝ ՀՀ մարզերում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Բուզանդի 87շենք, 85 տարածք:

14.12.2016թ. Միացման պայմանագրի համաձայն Բանկը 2017թ. ձեռք է բերել վերահսկողություն Հայկական զարգացման Բանկ ԲԲԸ-ի նկատմամբ, որի լիցենզիան հետ է կանչվել ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից:

2024թ.-ի չորրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թիվը կազմում էր 1,068 մարդ:

1.2. Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում, և Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից:

2022թ. փետրվարից շարունակվող ռուս-ուկրաինական պատերազմը էական ազդեցություն է ունեցել ինչպես հակամարտող երկրների, այնպես էլ համաշխարհային տնտեսության վրա: Շատ առաջատար երկրներ և տնտեսական միություններ հայտարարել են Ռուսաստանի՝ ներառյալ ռուսական բանկերի, այլ կազմակերպությունների և անհատների դեմ տնտեսական խիստ պատժամիջոցների մասին: Պատերազմը դեռ շարունակվում է, բայց արդեն հանգեցրել է հումանիտար ճգնաժամի և հսկայական տնտեսական կորուստների Ուկրաինայում, Ռուսաստանում և այլ երկրներում:

Չնայած դժվարին մարտահրավերներին՝ Հայաստանի տնտեսությունը դրսևորել և շարունակում է դրսևորել բավականին բարձր դիմադրողականություն շնորհիվ ՀՀ կառավարության և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից շարունակաբար իրականացվող արդյունավետ մակրոտնտեսական քաղաքականությունների և համարժեք գործողությունների: Տնտեսական աճի և ակտիվության տեմպերը շարունակում են բարձր մնալ՝ պայմանավորված նաև օտարերկրյա քաղաքացիների մեծ ներհոսքով: Օտարերկրյա քաղաքացիների՝ Հայաստանում բիզնես շահեր ունենալու, հիմնելու կամ տնօրինելու իրավունքի սահմանափակումներ չկան:

Բիզնեսի գրանցման ընթացակարգերը հիմնականում պարզ են: Օտարերկրյա քաղաքացիների սպասարկման արդյունքում 2022-2023թթ. Հայաստանի բանկերն արձանագրել են միջնորդական գործունեությունից եկամտի զգալի աճ:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության վրա՝ Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Բանկի ղեկավարությունը, շարունակաբար վերլուծում է տնտեսական իրավիճակը ներկա միջավայրում: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Բանկի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Բանկի ղեկավարության ներկա սպասումներից:

Ծանոթագրություն 2. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

2.1. Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՄԿ):

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության հիմունքներով, քանի որ ղեկավարությունը գտնում է, որ Բանկն ունի համապատասխան ռեսուրսներ տեսանելի ապագայում անընդհատ գործունեություն իրականացնելու համար: Այս գնահատումը կատարելիս ղեկավարությունը հաշվի է առել տեղեկատվության լայն շրջանակ, ներառյալ շահութաբերության կանխատեսումը, նորմատիվային կապիտալի պահանջները և ֆինանսավորման կարիքները: Գնահատումը ներառում է նաև ողջամտորեն հնարավոր անկումային տնտեսական սցենարների և դրանց հնարավոր ազդեցությունների դիտարկումը Բանկի շահութաբերության, կապիտալի և իրացվելիության վրա:

Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով:

2.2. Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների համար: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով:

2.3. Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթն այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

2.4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և ներկայացման փոփոխություններ

Ընթացիկ տարում Բանկն առաջին անգամ կիրառել է որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք կիրառելի են 2023թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող ժամանակաշրջանների համար: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որոնք ուժի մեջ են մտել, բայց դեռ կիրառելի չեն:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2023թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: 2018-2020թթ. ՖՀՄՄ-ների տարեկան բարեփոխումներ-(ՖՀՄՄ 1, ՖՀՄՄ 9, ՀՀՄՄ 41, ՖՀՄՄ 16 փոփոխություններ): Որպես ՖՀՄՄ ստանդարտների 2018-2020թթ. ՖՀՄՄ-ների տարեկան բարեփոխումների մաս՝ ՀՀՄՄ-ն հրապարակել է ՖՀՄՄ 9-ի փոփոխություն: Փոփոխությունը պարզաբանում է այն վճարները, որոնք Բանկը ներառում է գնահատելիս, թե արդյոք նոր կամ փոփոխված ֆինանսական պարտավորության պայմանները նշանակալիորեն տարբերվում են սկզբնական ֆինանսական պարտավորության պայմաններից: Այս վճարները ներառում են միայն վարկառուի և վարկատուի միջև վճարված կամ ստացված վճարները, այդ թվում՝ կամ վարկառուի, կամ վարկատուի կողմից մյուսի անունից վճարված կամ ստացված վճարները:

Բանկի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Բանկի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

- «Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ (ՀՀՄՄ 1 փոփոխություններ),
- Վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառք և հեփադարձ վարձակալությամբ գործարքներում (ՖՀՄՄ 16 փոփոխություններ),
- ՖՀՄՄ S1 -ընդհանուր պահանջներ կայունության հետ կապված ֆինանսական տեղեկատվության բացահայտման համար և ՖՀՄՄ S2- կլիմայի հետ կապված բացահայտումներ:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներ

Երբ ձեռքբերված գործունեությունների և ակտիվների փոխկապակցված ամբողջությունը համապատասխանում է ձեռնարկատիրական գործունեության սահմանմանը և վերահսկողությունը փոխանցվում է Խմբին, ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումների հաշվառման համար Խումբը կիրառում է ձեռքբերման մեթոդը:

Որոշակի գործունեությունների և ակտիվների փոխկապակցված ամբողջությունը ձեռնարկատիրական գործունեություն հանդիսանալը սահմանելիս Խումբը գնահատում է՝ արդյո՞ք ձեռքբերված գործունեությունների և ակտիվների փոխկապակցված ամբողջությունը ներառում է առնվազն մուտքեր և բովանդակային գործընթաց, և արդյո՞ք ձեռքբերված ամբողջությունը հնարավորություն ունի արդյունքներ ստեղծել:

Խումբն ունի կենտրոնացման թեստեր կիրառելու տարբերակ, որը թույլ է տալիս պարզեցված ձևով գնահատել արդյո՞ք ձեռքբերված գործունեությունների և ակտիվների փոխկապակցված ամբողջությունը հանդիսանում է ձեռնարկատիրական գործունեություն: Կենտրոնացման թեստի այլընտրանքի պայմանը

բավարարվում է, եթե ձեռքբերված համախառն ակտիվների փաստացիորեն ամբողջ իրական արժեքը կենտրոնացած է մեկ նույնականացման ենթակա ակտիվում կամ համանման նույնականացման ակտիվների խմբում:

Դուստր ընկերության վերահսկողության ձեռքբերման նպատակով Բանկի կողմից փոխանցված փոխհատուցումը հաշվարկվում է Բանկի կողմից թողարկված սեփական կապիտալի և պարտավորությունների, փոխանցված ակտիվների ձեռքբերման ամսաթվով հաշվառվող իրական արժեքով, որը ներառում է պայմանական հատուցման համաձայնությունից առաջացող որևէ ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը: Ձեռքբերման ծախսերը ճանաչվում են որպես ծախս դրանց տեղի ունենալու պահին:

Ձեռքբերված ակտիվները և ստանձնած պարտավորությունները սովորաբար չափվում են ձեռքբերման ամսաթվով՝ իրական արժեքով:

2.4.1. Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Խումբ/Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամտի ճանաչումը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները զեղչում է ճշգրիտ մինչև՝

ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կամ

ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստը: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի հետ կապված ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր այն գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մասը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով, և ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային

արժեքն իրենից ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքը՝ նախքան ակնկալվող պարտքային կորստի գծով պահուստի մասով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ

Տոկոսային եկամտի և ծախսերի հաշվարկում արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույք ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ, ապա տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է համախառն հիմունքով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառելով ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամուտը չի հաշվարկվում համախառն հիմունքով, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը բարելավվում է:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տե՛ս համապատասխան ծանոթագրությունում:

Այլ տոկոսային եկամուտ

Այլ տոկոսային եկամտի հաշվարկում անվանական տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն արժեքի նկատմամբ գծային հիմունքով:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, ապա համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Ձուտ առևտրային եկամուտ

Ձուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսներից, շահաբաժիններից և արտարժույթային տարբերություններից գոյացող բոլոր եկամուտները և ծախսերը: Ձուտ առևտրային եկամուտը ներառում է նաև արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտը կամ ծախսը և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում երբ համապատասխան ծառայությունն արդեն մատուցված է:

2.4.2. Արտարժույթ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը և ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը և վնասը ներկայացվում են շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության զուտ եկամուտ կամ վնաս արտարժույթային գործառնություններից հողվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային արժեթղթերի (որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով ներդրումային արժեթղթեր դասակարգվող իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերություններ միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հողվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հողվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հողվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսեր, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից օգուտ կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հողվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ բաժնային գործիքներ դասակարգված բաժնետոմսերինը, որոնց համար ընտրությունը կատարվել է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները ներկայացնելու տարբերակը, ընդգրկվում են կապիտալում իրական արժեքի փոփոխությունների պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության զուտ եկամուտ կամ վնաս արտարժույթային գործառնություններից հողվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ կամ վնաս տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
<< դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	396.56	404.79
<< դրամ/1 Եվրո	413.89	447.90

2.4.3. Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

Ֆինանսական գործիքներ

2.4.4. Ճանաչում և սկզբնական չափում

Բանկն սկզբնապես ճանաչում է վարկերը և փոխառությունները, ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները դրանց ստեղծման օրվա դրությամբ: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքները (ներառյալ ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր գնումները և վաճառքները) ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ, որը Բանկի՝ գործիքի պայմանագրային կողմ դառնալու ամսաթիվն է:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին

գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են դրանց ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

2.4.5. Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը ունի երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե միաժամանակ բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումն է, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Առևտրային նպատակներով չպահվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակում գնահատում է բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանզի այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է բիզնեսի կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Դիտարկվող տեղեկատվությունը ներառում է.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը ու նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառությունը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամուտ ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով.

- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում Բանկի ղեկավարությանը.
- բիզնես մոդելի և դրա շրջանակում պահվող ֆինանսական ակտիվների արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը.
- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ պայմանագրային հավաքագրված դրամական միջոցների հոսքերից,
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և հետագա վաճառքների վերաբերյալ ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների գծով գործունեության մասին տեղեկատվությունը դիտարկվում է ոչ թե առանձին հիմունքով, այլ որպես ընդհանուր գնահատման մաս, թե ինչպես է Բանկը հասնում ֆինանսական ակտիվները կառավարելու համար սահմանված նպատակին և ինչպես են դրամական հոսքերը ձևավորվում:

Պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրի գնահատում – միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված փոկոսի վճարումներ (SPPI test)

Այս գնահատման նպատակով մայր գումար է սահմանվում ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: Տոկոսը սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար՝ արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ են, Բանկը հաշվի է առնում գործիքի պայմանագրային պայմանները: Սա ներառում է նաև այն գնահատումը՝ արդյոք ֆինանսական ակտիվը ներառում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետն այնպես, որ ֆինանսական ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը: Գնահատման ժամանակ Բանկը դիտարկում է.

- պայմանական դեպքեր, որոնք կարող են փոխել դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետը,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամկետ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են որոշակի ակտիվների նկատմամբ Բանկի պահանջը (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածություններ) և
- հատկանիշներ, որոնք փոխում են փողի ժամանակային արժեքը, օրինակ, տոկոսադրույքների պարբերական վերանայումը:

Բանկն ունի ֆիքսված տոկոսադրույքով երկարաժամկետ վարկերի պորտֆել, որոնց հետ կապված հնարավորություն ունի վերանայել տոկոսադրույքը ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխության դեպքում: Վարկառուն հնարավորություն ունի կամ համաձայնվել վերանայված տոկոսադրույքի հետ, կամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց տուգանքի: Բանկը որոշել է, որ այս վարկերի պայմանագրային դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, քանի որ այս հնարավորությունից օգտվելու դեպքում տոկոսադրույքն այնպես է փոփոխվում, որ դառնում է փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի համար հատուցում:

Վերադասակարգումներ

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանի, երբ Բանկը փոխում է իր բիզնես մոդելը ֆինանսական ակտիվների կառավարման նպատակով: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական պարտավորությունները որպես ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

2.4.6. Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ այդ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի ստանալու իրավունքը այնպիսի գործարքով, որով ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են կամ երբ չեն փոխանցվում սեփականության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, և դա չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման դեպքում ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված ակտիվի մասի վրա տարածվող հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված փոխհատուցման գումարի տարբերությունը (ներառյալ ցանկացած նոր ակտիվ հանած ցանկացած նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված ցանկացած կուտակված օգուտը կամ վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային բաժնային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված ցանկացած կուտակային օգուտ/վնաս չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում այդ արժեթղթերի ապաճանաչման դեպքում: Մասնակցությունն ապաճանաչման պայմաններին բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում, որն առաջանում է կամ պահպանվում է Բանկի կողմից, ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը գործարքներ է կնքում, որոնց համաձայն՝ փոխանցում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահում է փոխանցված ակտիվների կա՛մ բոլոր, կա՛մ գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կա՛մ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի՝ որպես փոխառության տրամադրման և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Եթե ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին համանման գնով հետգնման սվոպով, գործարքը հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարք, որը նման է վաճառքի և հետգնման գործարքներին, քանի որ Բանկը պահպանում է նմանատիպ ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը չի պահպանում և չի փոխանցում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով այն ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Որոշ գործարքներում Բանկը պահպանում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվը վճարի դիմաց սպասարկելու պարտավորությունը: Փոխանցված ակտիվը ապաճանաչվում է, եթե բավարարում է ապաճանաչման չափանիշներին: Ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվում են սպասարկման պայմանագրով, եթե սպասարկման վճարը ավելին է (ակտիվ) կամ պակաս (պարտավորություն), քան սպասարկման դիմաց բավարար չափով հատուցումը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը երբ, նրա պայմանագրային պարտավորությունները չեն կատարվում կամ չեղյալ են համարվում, կամ ժամկետը լրանում է:

2.4.7. Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է՝ արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները համարվում են առոչինչ: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է, իսկ նոր ֆինանսական ակտիվը ճանաչվում է իրական արժեքով:

Եթե փոփոխված ակտիվի ամորտիզացված արժեքով դրամական հոսքերը էականորեն չեն տարբերվում, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման: Այս դեպքում Բանկը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման արդյունքում առաջացած գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ վնաս շահույթում կամ վնասում: Եթե նմանատիպ փոփոխությունը կատարվում է վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով (տես 4.5.6 ծանոթագրություն), ապա օգուտը կամ վնասը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Այլ դեպքերում՝ այն ներկայացվում է որպես տոկոսային եկամուտ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերջինիս պայմանները փոփոխվել են և փոփոխված պարտավորության դրամական միջոցների հոսքերը, ըստ էության, տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմաններով հիմնավորված նոր ֆինանսական պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

2.4.8. Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվանցվում են և ներկայացվում են զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն ներկայացնելու այն գուման սկզբունքով կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՖՀՄՍ-ների, կամ մի խումբ համանման գործարքներից բխող օգուտի և վնասի դեպքում, օրինակ՝ Բանկի առևտրային գործունեության ընթացքում:

2.4.9. Արժեզրկում

Բանկը կանխատեսումների հիման վրա գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները (ECL) հետևյալ ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ
- վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր
- վարկերի տրամադրման պարտավորվածություններ
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բաժնային ֆինանսական գործիքների համար արժեզրկում չի հաշվարկվում:

Բանկը չափում է կորուստների գծով պահուստները ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ ստորև նշված գործիքների, որոնց համար Բանկը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը այն գումարի չափով, որը հավասար է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին.

- հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դեֆոլտի ցածր ռիսկով պարտքային ներդրումային արժեթղթեր,
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի աճել:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն են, որոնք պայմանավորված են հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում տեղի ունեցող դեֆոլտ առաջացնող իրադարձություններով:

Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստներ են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում դեֆոլտի բոլոր հնարավոր դեպքերի հետևանքով:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ե՛վ գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները, և՛ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են կա՛մ անհատական, կա՛մ խմբային հիմունքներով՝ կախված ֆինանսական գործիքների հիմքում ընկած պորտֆելի բնույթից:

Բանկը մշակել է քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատել՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացած գործողության ժամկետի ընթացքում առաջացած դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Ավելի մանրամասն բացատրվում է 38.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերոնշյալի հիման վրա՝ Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական գործիքները փուլ 1, փուլ 2 և փուլ 3, ինչպես նկարագրված է ստորև՝

- Փուլ 1 - երբ վարկերը ճանաչվում են առաջին անգամ, Բանկը ճանաչում է պահուստը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: Փուլ 1-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:
- Փուլ 2 - երբ վարկը ստեղծման պահից ունեցել է պարտքային ռիսկի էական աճ, Բանկը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Փուլ 2-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 3-ից:

- Փուլ 3 – արժեզրկված վարկեր: Բանկը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ:
- Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների խումբ - գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվներն սկզբնական ճանաչման պահին արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվարկվում են իրական արժեքով սկզբնական ճանաչման պահին, իսկ տոկոսային եկամուտը, ըստ էության, ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքով: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են այն չափով, որքանով առկա է ակնկալվող պարտքային կորուստների հետագա փոփոխություն:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները դեֆոլտի հավանականության, դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարի, դեֆոլտի ժամանակ վնասի զեղչված արդյունք են, որոնք սահմանվում են հետևյալ կերպ.

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականություն (PD): Այն որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտազանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտազանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահի գնահատված ժամանակահատվածում, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին (EAD): Այն ապագա պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարքտի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները: **Կորուստը պարտազանցման դեպքում (LGD):** Այն արտահայտում է կորստի գնահատված գումարն, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահի տեղի ունենա պարտազանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտազանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականությունը պարտազանցման պահին պարտքի գումարը, պարտազանցման դեպքում կորստի գումարը մանրամասն բացահայտվում են համապատասխան ծանոթագրությունում:

Վերանայված ֆինանսական ակտիվներ

Եթե փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները վերանայվում կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով, ապա գնահատվում է ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման անհրաժեշտությունը, և ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են հետևյալ կերպ.

- եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի պակասորդի հաշվարկում,
- եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես ապաճանաչման պահին գոյություն ունեցող ակտիվի վերջնական դրամական հոսք: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդի հաշվարկում, որոնք ակնկալվող ապաճանաչման ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվ զեղչվում են գոյություն ունեցող ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված են: Ֆինանսական ակտիվները համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված, եթե տեղի են ունենում մեկ կամ ավելի իրադարձություններ, որոնք բացասաբար են անդրադառնում ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկման վկայություններ են հանդիսանում ստորև նշված իրադարձությունների վերաբերյալ տվյալների առկայությունը.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտազանցությունը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ փոխառվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կաննկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ,
- ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով արժեթղթերի ակտիվ ֆինանսական շուկայի վերացում,

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման արժեզրկված լինելը գնահատելիս՝ Բանկը հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները.

- վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությամբ,
- եկամտաբերության գնահատումը վարկանիշային գործակալությունների կողմից,
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից նվազում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում,
- փոխառվության հանձնառությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի համար, որպես կանոն, պահուստի տեսքով.
 - Փոխառվության հանձնառությունների չօգտագործված մասի գծով ամբողջ ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման ժամանակ, Բանկը գնահատում է փոխառվության հանձնառության ամբողջ ժամկետի ընթացքում պորտֆելի այն մասը, որը ակտնկալվում է օգտագործել: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հետագայում հիմնվում են դրամական հոսքերի ակնկալվող պակասորդի ներկա արժեքի վրա, եթե վարկը օգտագործվել է: Ակնկալվող դրամական պակասորդները զեղչվում են վարկի ակնկալվող պարտքային կորուստների մոտավոր հաշվարկով:
 - Երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխառվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին՝ Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը

ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և:

- Յուրաքանչյուր երաշխավորության վերաբերյալ Բանկի պարտավորությունը չափվում է սկզբնապես ճանաչված գումարի առավելագույնով՝ հանած շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը: Կրճատումները զեղչվում են ռիսկով ճշգրտված տոկոսադրույքով, որը ենթակա է բացահայտման: Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են պահուստներում:

Դուրսգրում

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (մասնակի կամ ամբողջական), եթե չկան դրանց վերադարձման իրական հեռանկարներ: Դա, որպես կանոն, այն դեպքն է, երբ Բանկը որոշում է, որ պարտապանը չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնք կարող են առաջացնել բավարար դրամական հոսքեր՝ դուրսգրման ենթակա գումարը մարելու համար: Այդ ակտիվի ինչպես ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքը, այնպես էլ արժեգրկման պահուստը (եթե առկա են) ուղղակիորեն դուրս են գրվում: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ճանաչման մասնակի կամ ամբողջական դադարեցում: Սակայն դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները դեռևս կարող են ենթարկվել պահանջների կատարման՝ Բանկի պարտքերի հավաքագրման ընթացակարգերի համապատասխան:

2.4.10. Դրամական միջոցներ

Դրամական միջոցները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից:

Դրամական միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

2.4.11. Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով ավանդները, վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեգրկումից պահուստների գումարներով:

2.4.12. Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորություններ

Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորությունները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով, կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու փաստացի ուղիների վերաբերյալ: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են, ապա հետագայում չափվում իրական արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչված գործարքային ծախսերով: Իրական արժեքի բոլոր փոփոխությունները ճանաչվում են որպես շահույթում կամ վնասում գուտ առևտրային եկամտի մի մաս:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական

ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն:

2.4.13. Վարկեր և փոխատվություններ

Վարկերը և փոխատվությունները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

2.4.14. Ներդրումային արժեթղթեր

- Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներդրումային արժեթղթերը ներառում են,
- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով, դրանք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած ուղղակի գործարքների ծախսերը, իսկ հետագայում՝ դրանց ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:
 - իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր և
 - իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային ներդրումային արժեթղթեր:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով օգուտը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ներքոհիշյալ դեպքերի, երբ ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, նույն ձևով, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում:

- տոկոսային եկամուտ՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և վերադարձ
- արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Երբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթուղթը ապաճանաչվում է, նախկինում ակնկալվող պարտքային կորուստներում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

Բանկը կարող է ոչ առևտրային նպատակներով պահվող բաժնային գործիքներում որոշ ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այսպիսի ընտրություն կայացվում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ անհատական սկզբունքով և անշրջելի է:

Այսպիսի բաժնային գործիքների գծով օգուտ և վնասը երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, իսկ արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, եթե դրանք հստակ չեն հանդիսանում ներդրումների մի մասի վերադարձ, որի դեպքում նրանք ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը և վնասը ներդրումների օտարման դեպքում փոխանցվում են չբաշխված շահույթ:

2.4.15. Հետզնման և հակադարձ հետզնման պայմանագրեր

Հետզնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները («ռեպո») դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետզնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշիռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը («հակադարձ ռեպո») չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ: Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետզնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

2.4.16. Որպես գրավ տրված և ստացված արժեթղթեր

Արժեթղթերով գործարքները հիմնականում ապահովվում են արժեթղթերով կամ կանխիկ դրամով: Արժեթղթերի փոխանցումը մյուս կողմին արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, միայն եթե փոխանցվում են նաև ռիսկերը և օգուտները կապված սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ: Վճարված կամ որպես գրավ ստացված կանխիկը գրանցվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ձեռքբերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում մինչև դրանց օտարումը երրորդ կողմին, որի դեպքում նշված արժեթղթերի վերադարձման գծով պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով որպես առևտրական նպատակներով պարտավորություն, իսկ գնման և վաճառքի տարբերությունը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «Ձուտ առևտրային եկամուտե հոդվածում:

2.4.17. Վարձակալություն

2019թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո կնքված ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Բանկը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման

դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար: Այս սահմանումը կիրառելու համար Բանկը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Բանկին,
- Բանկն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,
- Բանկն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Բանկն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով է ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Բանկը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես «պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար: Այս սահմանումը կիրառելու համար Բանկը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կա՛մ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կա՛մ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Բանկին,
- Բանկն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,
- Բանկն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Բանկն իրավունք ունի ուղղորդել, թե «ինչպես և ինչ նպատակով է ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Բանկը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Բանկը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Բանկի կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Բանկը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Բանկը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Բանկը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք զեղչելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզմունք:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Բանկը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Բանկը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ընդգրկվել են հիմնական միջոցների տողում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններում:

Բանկը որպես վարձատու

Որպես վարձատու՝ Բանկը դասակարգում է իր վարձակալությունները որպես գործառնական կամ ֆինանսական:

Վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական, եթե այն փոխանցում է հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքի հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերը և հատույցները և գործառնական, եթե նշվածը տեղի չի ունենում:

Վարձակալության մեկնարկն այն ամսաթիվն է, երբ վարձակալն իրավունք ունի օգտվել վարձակալված ակտիվը օգտագործելու իր իրավունքից: Դա վարձակալության սկզբնական ճանաչման ամսաթիվն է: Ֆինանսական վարձակալության մեկնարկից հետո Բանկը ճանաչում է վարձակալության զուտ ներդրումը, որը ստացվելիք նվազագույն վարձավճարն է, որը զեղչվում է վարձակալության ենթադրվող տոկոսադրույքով: Համախառն ներդրման և ներկայիս արժեքի միջև տարբերությունը գրանցվում է որպես ֆինանսական վարձակալության չվաստակված եկամուտ:

Ֆինանսական եկամուտը ճանաչվում է վարձակալության ընթացքում այնպես, որ ապահովի անփոփոխ պարբերական դրույք վարձակալության շրջանակներում չմարված զուտ ներդրումների նկատմամբ: Սկզբնական ուղղակի ծախսերը ներառվում են ստացվելիք գումարների սկզբնական ճանաչման ժամանակ:

Երբ վարձակալման պայմանագրերի դադարեցման արդյունքում Բանկի տիրապետության տակ է անցնում վարձակալության առարկան, այդ ակտիվները չափվում են իրացման զուտ արժեքի և պատմական ամորտիզացված արժեքների նվազագույնով:

2.4.18. Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ օգուտ/վնաս հոդվածում՝ այլ եկամուտներում կամ ծախսերում:

2.4.19. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հողը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	20-30	5-3.33
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	3-8	33.33-12.5
Տրանսպորտային միջոցներ	5-8	20-12.5
Այլ հիմնական միջոցներ	5-8	20-12.5

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Բանկ: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

2.4.20. Գուղվիլ

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռքբերված գուղվիլը սկզբնապես ճանաչվում է որպես փոխանցված հատուցման և ձեռքբերված որոշելի զուտ ակտիվների և ստանձնած պարտավորությունների տարբերություն:

Սկզբնական ճանաչումից հետո գուղվիլը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները:

Գուղվիլը գնահատվում է արժեզրկման տեսանկյունից յուրաքանչյուր տարի կամ ավելի հաճախ, եթե ինչ-որ իրադարձություն կամ հանգամանքի փոփոխություն վկայում են հաշվեկշռային արժեքի արժեզրկման մասին:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռքբերված գուղվիլը, արժեզրկման տեսանկյունից գնահատելու նպատակով, ձեռքբերման ամսաթվից սկսած բաշխվում է Բանկի դրամաստեղծ միավորների կամ դրամաստեղծ միավորների խմբերի միջև, որոնք, ակնկալվում է, որ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում կստանան օգուտներ՝ անկախ այն բանից, թե ձեռքբերված

կազմակերպության այլ ակտիվներն ու պարտականությունները վերագրվում են այդ դրամաստեղծ միավորների կամ դրամաստեղծ միավորների խմբերին, թե ոչ: Յուրաքանչյուր դրամաստեղծ միավոր կամ դրամաստեղծ միավորների խումբ, որին վերաբերում է գուդվիլը, պետք է.

- իրենից ներկայացնի ներքին կառավարման նպատակով գուդվիլի վերլուծության տեսանկյունից Բանկի կազմում առավել ցածր մակարդակի վարչական միավոր,
- մինչ միավորումը չգերազանցի գործառնական սեգմենտի սահմանումը համաձայն ՖՀՄՍ 8-ի (Գործառնական սեգմենտներ):

Գուդվիլի արժեզրկումը գնահատվում է դրամաստեղծ միավորների (կամ դրամաստեղծ միավորների խմբի) փոխհատուցվող արժեքի հիման վրա: Արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են, եթե դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է դրա փոխհատուցվող արժեքը: Գուդվիլի արժեզրկումից կորուստները հետագայում չեն հակադարձվում:

2.4.21. Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն: Առանձին ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 3-10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

2.4.22. Բռնագանձված ակտիվներ

Բանկի քաղաքականությունն է սահմանել՝ արդյոք բռնագանձված ակտիվը կարող է լավագույնս օգտագործվել իր ներքին գործառնությունների համար, թե պետք է վաճառվի: Ներքին գործառնությունների համար օգտագործման ենթակա ակտիվները փոխանցվում են իրենց համապատասխան ակտիվների դաս սկզբնական ապահովված ակտիվի բռնագանձված կամ հաշվեկշռային արժեքի նվազագույնով: Ակտիվները, որոնց համար վաճառքն ավելի լավ տարբերակ է ճանաչվում, ըստ Բանկի քաղաքականության՝ փոխանցվում են վաճառքի համար մատչելի ակտիվների դաս՝ իրենց իրական արժեքով (ֆինանսական ակտիվների դեպքում), իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվների դեպքում՝ իրական արժեքով՝ հանած բռնագանձման ամսաթվի դրությամբ վաճառքից ծախսերը:

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

2.4.23. Ներգրաված միջոցներ

Ներգրաված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրաված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի

մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

2.4.24. Ֆինանսական երաշխավորություններ և վարկային պարտավորվածություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխավորություն տրամադրողը փոխհատուցի երաշխավորությունը ստացողին կոնկրետ պարտապանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Վարկային պարտավորվածությունները նախապես որոշված պայմաններով և ժամկետներով վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններն են:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում, այս գործիքները չափվում են ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորուստի գծով պահուստի գումարի և սկզբնապես ճանաչված գումարի և համապատասխան դեպքերում, ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն ճանաչված կուտակված եկամտի տարբերության առավելագույն գումարով:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և վարկային պարտավորվածությունների գծով առաջացած պարտավորությունները ներառվում են պահուստներում:

2.4.25. Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Պահուստները ներառում են նաև ֆինանսական երաշխավորությունների և վարկային պարտավորվածությունների գծով պարտավորությունները, ինչպես ներկայացվում է 4.20 ծանոթագրությունում:

2.4.26. Սեփական կապիտալ

Բաժնեդիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ նվազեցվում է էմիսիոն եկամուտից:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների կուտակված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունները:

2.4.27. Հավատարմագրային գործառնություններ

Բանկն իրականացնում է հավատարմագրային գործառնություններ իր հաճախորդների համար: Բանկը նաև մատուցում է դեպոզիտարիոն ծառայություններ, ինչը ներառում է հաճախորդներին պատկանող արժեթղթերի դեպո հաշիվներով գործառնությունները: Բանկի կողմից կառավարվող ակտիվները, ինչպես նաև դրանցից ծագող պարտավորությունները չեն ներառվում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում: Բանկը կրում է հավատարմագրային գործառնությունների գծով գործառնական ռիսկը, իսկ նշված գործառնությունների վարկային և շուկայական ռիսկը կրում են հաճախորդները: Հավատարմագրային գործառնություններից ստացված վարձավճարները արտացոլվում են կոմիսիոն և այլ տեսքով եկամուտներում:

2.4.28. Սեզմենտների ներկայացում

Գործառնական սեզմենտը հանդիսանում է Բանկի բիզնես գործառնությունների բաղկացուցիչ մասը, որոնցից այն կարող է վաստակել եկամուտ և կատարել ծախսեր, ներառյալ Բանկի այլ որևէ բաղկացուցիչ մասի հետ կապված գործառնություններից եկամուտներն ու ծախսերը: Գործառնական սեզմենտները որոշելիս Բանկի ղեկավարությունը տարանջատում է Բանկի այն կոմպոնենտները, որոնք ներառված են ծառայությունների մատուցման մեջ (բիզնես սեզմենտ) և որի համար առկա է ֆինանսական տեղեկատվություն: Բոլոր գործառնական սեզմենտների գործառնական արդյունքները պարբերաբար վերանայվում են Խմբի գլխավոր գործադիր տնօրենի կողմից՝ սեզմենտին միջոցներ հատկացնելու որոշում կայացնելու համար և գնահատելու դրա կատարումը: Այս ֆինանսական հաշվետվությունների շրջանակներում Բանկի աշխարհագրական սեզմենտները ներկայացված են հիմնվելով գործընկերների գտնվելու վայրի վրա՝ հիմնվելով ավելի շուտ տնտեսական ռիսկի, քան իրավաբանական ռիսկի վրա:

2.4.29. Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են սովյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Դատողություններ

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում

Բանկը գնահատում է այն բիզնես մոդելը, որի ընթացքում ակտիվները պահվում են և գնահատում, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներն են (տես՝ համապատասխան ծանոթագրությունը):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկմանը վերաբորող չափանիշների սահմանում

Բանկը սահմանում է չափանիշներ որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրությունն և հաստատումը:

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատման տեխնիկան: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունն իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունն օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է հասանելի լինել անհատական գործարքների դեպքում (տես՝ համապատասխան ծանոթագրությունը):

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը դատողության արդյունք է՝ հիմնված նման ակտիվի հետ կապված փորձի վրա: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Այնուամենայնիվ, այնպիսի գործոնները, ինչպիսիք են գործառնական, տեխնիկական կամ առևտրային մաշվածությունները, հաճախ հանգեցնում են ակտիվի տնտեսական օգուտների նվազեցմանը: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Բանկը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոններն. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող տեխնիկական և առևտրային մաշվածությունը:

Վարձակալության երկարաձգման հնարավորություններ

Երբ Բանկն ունի վարձակալության երկարաձգման հնարավորություն, ղեկավարությունը օգտագործում է իր դատողությունը՝ որոշելու այդ հնարավորության ողջամտորեն կիրառումը: Ղեկավարությունը հաշվի է առնում բոլոր փաստերն ու հանգամանքները՝ ներառյալ իրենց նախկին փորձը և ակտիվը փոխելու դեպքում առաջացած ցանկացած ծախս, եթե երկարաձգման հնարավորությունը չի կիրառվում վարձակալության ժամկետը որոշելու համար:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման գործընթացում ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը (տես՝ ծանոթագրություն 38), ինչպես նաև վերականգնվող դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող հիմնական ենթադրությունները (տես՝ համապատասխան ծանոթագրությունը):

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տես համապատասխան ծանոթագրությունը:

Գուղվիլի արժեզրկում

Բանկը գնահատում է գուղվիլը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշներ: Գուղվիլի արժեզրկումը գնահատվում է դրամաստեղծ միավորների փոխհատուցվող արժեքի հիման վրա:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում

Գուղվիլ ձեռք բերումից

Միացման պայմանագրի համաձայն Բանկը 2017թ. ձեռք է բերել «Հայկական զարգացման Բանկ» ՓԲԸ-ի 100% բաժնետոմսերը և վերահսկողություն, որի լիցենզիան ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հետ է կանչվել: Ձեռքբերման արդյուքնում ճանաչվել է գուղվիլ:

Հազար ՀՀ դրամ

Փոխանցված հատուցում	15,129,999
Որոշելի զուտ ակտիվների իրական արժեք	10,725,662
Գուղվիլ	4,404,337
Գուղվիլի արժեզրկում	(880,871)
Գուղվիլի մնացորդ արժեզրկումից հետո 31 դեկտեմբերի 2017թ. դրությամբ	3,523,466
Գուղվիլի արժեզրկում	(2,510,864)
Գուղվիլի մնացորդ արժեզրկումից հետո 31 դեկտեմբերի 2018թ. դրությամբ	1,012,602
Գուղվիլի արժեզրկում	(350,000)
Գուղվիլի մնացորդ արժեզրկումից հետո 31 դեկտեմբերի 2019թ. դրությամբ	662,602
Գուղվիլի արժեզրկում	(300,000)
Գուղվիլի մնացորդ արժեզրկումից հետո 31 դեկտեմբերի 2020թ. դրությամբ	362,602
Գուղվիլի արժեզրկում	(362,602)
Գուղվիլի մնացորդ արժեզրկումից հետո 31 դեկտեմբերի 2020թ. դրությամբ	0

**Ծանոթագրություն 3 Ջուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ**

	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Տոկոսային եկամուտ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	2,749,040	1,802,872
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերից և փոխառություններից	25,281,291	20,973,089
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	4,958,102	4,810,892
Տոկոսային եկամուտ ռեպո պայմանագրերից	1,962,671	1,099,081

Այլ տոկոսային եկամուտ	186,883	40,795
Ընդամենը	35,137,987	28,726,729

Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր

	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	4,725,806	4,620,858
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	8,648,993	6,458,996
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	391,984	275,488
Տոկոսային ծախսեր ռեպո պայմանագրերի դիմաց	194,963	200,330
Այլ տոկոսային ծախսեր	406,310	334,816
Ընդամենը	14,368,056	11,890,488

Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	20,769,931	16,836,241
--	-------------------	-------------------

Ծանոթագրություն 4 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ

	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Դրամարկղային գործառնություններից	276,386	349,332
Հաշվարկային ծառայություններից	1,001,094	1,028,520
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	111,119	73,159
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	1,232,690	1,428,815
Վճարային քարտերի սպասարկումից	2,821,530	2,301,545
Լոմբարդային վարկերի տրամադրումից եկամուտ	-	-
Այլ կոմիսիոն վճարներ	1,232	3,224
Ընդամենը	5,444,051	5,184,595

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր

	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	469,012	423,682
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	2,215,937	1,517,692
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	-	96,386
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից վճարներ	74,024	133,296

Այլ կոմիսիոն վճարներ	27,910	28,293
Ընդամենը	2,786,883	2,199,349

Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	2,657,168	2,985,246
--	------------------	------------------

	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Եկամուտ շահաբաժիններից	4,070	-
Ընդամենը	4,070	-

**Ծանոթագրություն 5 Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումներ**

	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝		
բաժնետոմսերից	3,332	-
պարտքային արժեթղթերից	-	-
աճանցյալներից	-	-
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	1,380	(13,569)
բաժնետոմսերից	-	-
պարտքային արժեթղթերից	-	-
աճանցյալներից	1,380	(13,569)
Ընդամենը	4,712	(13,569)

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումներից զուտ եկամուտ

	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝		
բաժնետոմսերից	6,524	43,611
պարտքային արժեթղթերից	-	-
աճանցյալներից	6,524	43,611
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	-	2,951
բաժնետոմսերից	-	-

պարտքային արժեթղթերից	-	2,951
աճանցյալներից	-	-
Ընդամենը	6,524	46,562

Արտարժույթային գործառնություններից

	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	5,059,907	5,556,879
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(154,559)	(258,199)
Ընդամենը	4,905,348	5,298,680

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներից և հուշադրամներից

	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	33,975	60,989
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	94	(11,887)
Ընդամենը	34,069	49,102

Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	4,950,653	5,380,775
---	-----------	-----------

Ծանոթագրություն 6 "Այլ գործառնական եկամուտներ"

Այլ գործառնական եկամուտ

	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	306,561	281,698
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	45,099	491,413
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից զուտ եկամուտներ	-	-
Այլ եկամուտներ	83,809	123,232
Ընդամենը	435,469	896,343

Ծանոթագրություն 7 "Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ"

Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Սկզբնական մնացորդ	41,877	51,678
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	2,912,623	1,714,648
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(2,555,137)	(1,969,676)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	357,486	(255,028)
Նախկինում հաշվեկշռից դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-
Պահուստի օգտագործում	(276,556)	245,227
Վերջնական մնացորդ	122,807	41,877

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Սկզբնական մնացորդ	125,854	57,169
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	(25,936)	78,255
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(5,373)	(35,403)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(31,309)	42,852
Նախկինում հաշվեկշռից դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-
Պահուստի օգտագործում	(36,695)	25,833
Վերջնական մնացորդ	57,850	125,854

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների գծով	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Սկզբնական մնացորդ	3,730,601	2,130,663
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	6,928,629	4,095,032
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(6,242,855)	(4,030,031)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	685,774	65,001
Նախկինում հաշվեկշռից դուրս գրված գումարների վերադարձ	(1,013,986)	126,215
Պահուստի օգտագործում	1,210,470	1,408,722
Վերջնական մնացորդ	4,612,859	3,730,601

Ներդրումների գծով	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Սկզբնական մնացորդ	25,386	11,543

Պահուստին կատարված մասնահանումներ	(17,421)	969,799
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(251)	(2,351)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(17,672)	967,448
Նախկինում հաշվեկշռից դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-
Պահուստի օգտագործում	(10,281)	(953,605)
Վերջնական մնացորդ	16	25,386

	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Այլ ակտիվների գծով		
Սկզբնական մնացորդ	10,769	20,412
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	1,983,837	3,040,228
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(2,303,864)	(2,782,246)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(320,027)	257,982
Նախկինում հաշվեկշռից դուրս գրված գումարների վերադարձ	(219,142)	(965)
Պահուստի օգտագործում	537,099	(266,660)
Վերջնական մնացորդ	8,699	10,769

	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով		
Սկզբնական մնացորդ	9,422	15,903
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	306,963	351,638
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(306,650)	(358,119)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	313	(6,481)
Նախկինում հաշվեկշռից դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-
Պահուստի օգտագործում	1	-
Վերջնական մնացորդ	9,736	9,422

Ընդամենը զուտ մասհանումներ պահուստներին	674,565	1,071,774
--	----------------	------------------

Ծանոթագրություն 8 Ընդհանուր վարչական ծախսեր

	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	7,580,607	7,007,408
Ծախսեր սոցիալական ապահովության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	-	-
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	16,020	12,270

Գործուղման ծախսեր	31,767	33,728
Ապահովագրության ծախսեր	177,466	146,660
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	451,565	347,672
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	490,040	374,846
Առդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	102,661	64,991
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	227,753	209,970
Տրանսպորտային ծախսեր	29,434	23,777
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	348,476	316,391
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	57,886	68,414
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	38,628	36,761
Այլ վարչական ծախսեր	251,748	193,323
Ընդամենը	9,804,051	8,836,211

* 2024թ.Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 1065 և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձը՝ 639 774.25 հազ.դրամ:

* 2023թ. Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 1031 և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձը՝590 695.75 հազ.դրամ:

Ծանոթագրություն 9 Այլ գործառնական ծախսեր

	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	70,816	5,000
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	126,015	118,479
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	330,469	49,070
Ֆակտորինգի գծով ծախսեր	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	1,271,678	1,338,183
Կորուստներ նյութական ակտիվների արժեզրկումից	-	-
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	399,300	406,294
Այլ ծախսեր*	591,579	764,335
Ընդամենը	2,789,857	2,681,361

Ծանոթագրություն 10 Վերահսկվող միավորումներում ներդրումներից զուտ շահույթ/ վնաս

	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումներից	-	-
Համատեղ վերահսկվող միավորներում ներդրումներից	-	-
Դուստր բանկերում ներդրումներից	-	-
Այլ դուստր ընկերություններում ներդրումներից	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 11 Շահութահարկի գծով ծախս

	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	2,778,879	2,559,113
Տվյալ ժամանակաշրջանում ճանաչված՝ նախորդ ժամանակաշրջանների ընթացիկ հարկի ճշգրտումները	-	-
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	172,948	124,525
Ընդամենը	2,951,827	2,683,638

	01.01.2024- 31.12.2024	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01.01.2023- 31.12.2023	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	15,548,818	-	13,509,259	-
Շահութահարկ՝ դրույքաչափով	2,798,787	18	2,431,667	18
Հարկման նպատակով եկամուտների և ծախսերի ճշգրտումներ ոչ ժամանակավոր տարբերությունների գծով	-	-	-	-
Չհարկվող եկամուտներ	-	-	-	-
Չհարկվող ծախսեր	27,554	-	268,914	-
Նախորդ տարվա հաշվարկված հարկային ծախսի ճշտում	123,082	-	-	-
Շահութահարկի գծով ծախս	2,404	-	(16,943)	-
Ընդամենը	2,951,827		2,683,638	

	Մնացորդը 31.12.2023թ. դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	Մնացորդը 31.12.2024թ. դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	1,094,608	(106,954)	-	987,654
Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի գծով	511,402	(206,884)	-	304,518
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող արժեթղթերի գծով	9,138	(9,135)	-	3
Հիմնական միջոցների գծով	-	-	-	-
Այլ ակտիվների գծով	572,372	109,009	-	681,381
Ստեղծված պահուստների գծով	-	-	-	-
Այլ պարտավորությունների գծով	1,696	56	-	1,752
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	1,120,218	251,480	-	1,371,698
Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի գծով	27,125	(17,276)	-	9,849

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող արժեթղթերի գծով	1,200	(1,180)	-	20
Հիմնական միջոցների գծով	-	-	-	-
Այլ ակտիվների գծով	1,065,443	271,037	-	1,336,480
Այլ պարտավորությունների գծով	26,450	(1,101)	-	25,349
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(25,610)	(358,434)	-	(384,044)

Ծանոթագրություն 12 Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	12,596,991	10,825,621
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	-	-
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	12,596,991	10,825,621
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,873,345	1,873,345
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	6.72	5.78

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող համապարփակ ֆինանսական արդյունք	01.01.2024- 31.12.2024	01.01.2023- 31.12.2023
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	13,449,682	11,824,924
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	-	-
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	13,449,682	11,824,924
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,873,345	1,873,345
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող համապարփակ ֆինանսական արդյունք	7.18	6.31

Ծանոթագրություն 13

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	31.12.2024	31.12.2023
Կանխիկ դրամական միջոցներ	13,653,189	13,032,618
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	4,582,512	2,711,319
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում*	22,613,703	20,292,219
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում**	23,284,882	26,890,232
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Դրամական միջոցների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(10,626)	(10,914)
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	64,123,660	62,915,474

*31.12.24թ. դրությամբ ՀՀ կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված Բանկի ներգրավված միջոցների դիմաց հաշվարկվող պարտադիր պահուստավորման ենթակա գումարը կազմում է 37 274 73 հազ.ՀՀ դրամ:

*31.12.23թ. դրությամբ ՀՀ կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված Բանկի ներգրավված միջոցների դիմաց հաշվարկվող պարտադիր պահուստավորման ենթակա գումարը կազմում է 40 164 496 հազ.ՀՀ դրամ:

**31.12.24թ. դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցները ներառում են ՀՀ կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված Բանկի ներգրավված միջոցների դիմաց հաշվարկվող պարտադիր պահուստավորման ենթակա արտարժույթային գումարը՝ 21 189 882 հազ. ՀՀ դրամ և Արքա վճարայախին համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդը՝ 2 500 000 հազ.ՀՀ դրամ,

*31.12.23թ. դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցները ներառում են ՀՀ կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված Բանկի ներգրավված միջոցների դիմաց հաշվարկվող պարտադիր պահուստավորման ենթակա արտարժույթային գումարը՝ 24 247 732 հազ. ՀՀ դրամ և Արքա վճարայախին համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդը՝ 2 642 500 հազ.ՀՀ դրամ:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում/վերջում

	01.01.2024	31.12.2024	01.01.2023	31.12.2023
Կանխիկ դրամական միջոցներ	13,032,618	13,653,189	15,275,472	13,032,618
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	2,711,319	4,582,512	3,299,555	2,711,319
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	20,292,219	22,613,703	59,643,637	20,292,219
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	26,890,232	23,284,882	21,303,692	26,890,232
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ բանկերում	4	102,008	-	4
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	6,916,149	4,069,833	7,304,999	6,916,149
Դրամական միջոցների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(16,825)	(10,626)	(27,480)	(16,825)
Ընդամենը	69,825,716	68,295,501	106,799,875	69,825,716

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ

	31.12.2024	31.12.2023
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ	-	-
Հուշադրամներ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 14 Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	31.12.2024	31.12.2023
ՀՀ բանկերում	102,008	4
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	2,007,234	3,971,802
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	2,062,599	1,030,131
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	4,171,841	5,001,937
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ	-	-
ՀՀ ԿԲ-ում	-	-
- վարկեր և ավանդներ	-	-

- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
ՀՀ բանկերում՝	5,644,594	1,119,750
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	5,613,582	1,119,750
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ*	31,012	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում՝	13,203,803	35,675,248
- վարկեր և ավանդներ	13,203,803	35,675,248
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ*	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում՝	23,610,590	14,012,304
- վարկեր և ավանդներ	22,579,599	14,006,837
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	1,030,991	5,467
Հաշվեզրված տոկոսներ	47,639	25,254
Ընդամենը	42,506,626	50,832,556
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(112,181)	(30,963)
Չուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	46,566,286	55,803,530

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝	22,700,393	15,296,529
- վարկեր և ավանդներ	1,903,213	4,821,889
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	20,220,322	10,256,346
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	576,858	218,294
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝	632,460	622,040
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-

- ռեպո (հետզնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
-այլ	632,460	622,040
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում	1,125,877	552,735
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետզնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
այլ*	1,125,877	552,735
Հաշվեգրված տոկոսներ	35,919	24,839
Ընդամենը	24,494,649	16,496,143
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(57,850)	(125,854)
Ջուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	24,436,799	16,370,289
Ջուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	71,003,085	72,173,819

**31.12.2024թ. դրությամբ դեպոնացված է Ֆինանսական կազմակերպությունում 608 306.4 հազ.ՀՀ դրամ, 334 960.4 հազ.ՀՀ դրամ (844,7 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Մաստեր քարտ, 297 500.0 հազ.ՀՀ դրամ (750,2 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Վիզա քարտ համակարգով գործարքներ իրականացնելու համար:

**31.12.2023թ. դրությամբ դեպոնացված է Ֆինանսական կազմակերպությունում 332 030.0 հազ.ՀՀ դրամ (820.3 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Մաստեր քարտ, 288 247.0 հազ.ՀՀ դրամ (712.1 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Վիզա քարտ համակարգով գործարքներ իրականացնելու համար:

Ծանոթագրություն 16

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ	31.12.2024	31.12.2023
Վարկեր,այդ թվում՝	158,593,143	141,273,100
ՀՀ Կառավարությանը	-	-
տեղական ինքնակառավարման մարմիններին	-	-
հիպոթեքային	35,048,500	30,336,470
Օվերդրաֆտ	27,288,216	27,248,680
Վարկային քարտեր	31,543,830	33,228,871
Ֆակտորինգ	-	-
Ֆինանսական լիզինգ	2,048,151	775,978
Հետզնման պայմանագրեր	-	-
Ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
Այլ	-	-
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ և ստացվելիք վճարներ	3,624,830	1,743,317
Ընդամենը վարկեր	223,098,170	204,269,946
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(4,612,859)	(3,730,603)

Ընդամենը գուտ վարկեր	218,485,311	200,539,343
-----------------------------	-------------	-------------

31.12.2024թ. դրությամբ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված, ինչպես նաև Բանկի և վերջիններիս հետ համատեղ ծրագրերի միջոցներով տեղաբաշխվել է 31 233 397 հազ. ՀՀ դրամ գումարի 1065 հատ վարկ:

31.12.23թ. դրությամբ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված, ինչպես նաև Բանկի և վերջիններիս հետ համատեղ ծրագրերի միջոցներով տեղաբաշխվել է 40 209 467 հազ. ՀՀ դրամ գումարի 1 236 հատ վարկ:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	31.12.2024		31.12.2023	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Բանկեր	41,396,984	19	25,901,387	10
Ֆինանսական կազմակերպություններ	22,123,534	115	15,078,235	107
Պետական ձեռնարկություններ	-	-	-	-
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	91,220,029	1,641	90,440,456	1,474
խոշոր ձեռնարկություններ	38,729,819	295	40,515,328	267
փոքր և միջին ձեռնարկություններ*	52,490,210	1,346	49,925,128	1,207
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	113,687,964	36,639	97,929,752	37,063
սպառողական վարկեր	42,151,279	22,112	29,363,407	22,097
հիփոթեքային վարկեր	35,048,500	2,058	30,336,470	1,879
վարկային քարտեր	31,410,073	10,883	33,120,712	11,323
այլ վարկեր	5,078,112	1,586	5,109,165	1,764
Անհատ ձեռնարկատերեր	14,565,347	1,334	14,156,421	1,337
Հաշվեգրված տոկոսներ	3,708,388	-	1,782,553	-
Ընդամենը	286,702,246	39,748	245,288,804	39,991
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(4,754,499)	-	(3,840,247)	-
Ընդամենը գուտ վարկեր	281,947,747	39,748	241,448,557	39,991

31.12.2024թ. դրությամբ բանկի խոշոր փոխառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարը կազմել է 22 093 002 հազ դրամ, որը կազմել է վարկային և պայմանական պարտավորությունների պորտֆելի 9.26 %-ը:

31.12.2023թ. դրությամբ բանկի խոշոր փոխառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարը կազմել է 17 249 387 հազ դրամ, որը կազմել է վարկային և պայմանական պարտավորությունների պորտֆելի 13,10%-ը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների	31.12.2024	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.2023	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	11,499,381	5.24	10,118,159	5.00
Գյուղատնտեսություն	5,374,314	2.45	5,368,465	2.65
Շինարարություն	13,470,349	6.14	13,706,907	6.77

Տրանսպորտ և կապ	4,122,600	1.88	3,315,248	1.64
Առևտուր	53,610,488	24.43	53,208,890	26.27
Սպառողական	73,561,352	33.52	62,484,119	30.85
Հիփոթեքային վարկեր	35,048,500	15.97	30,336,470	14.98
Սպասարկման ոլորտ	12,202,943	5.56	12,480,053	6.16
Այլ	10,583,413	4.82	11,508,318	5.68
Հաշվեգրված տոկոսներ	3,624,830		1,743,317	
Ընդամենը	223,098,170	100.00	204,269,946	100

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ հաճախորդների ռեզիդենտության	31.12.2024	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.2023	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	218,615,274	99.61	201,738,841	99.59
ԲաաՅ/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	88,887	0.04	118,630	0.03
ԲԲԲ-/ԲաաՅ/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	769,179	0.35	669,158	0.38
Հաշվեգրված տոկոսներ	3,624,830	-	1,743,317	-
Ընդամենը	223,098,170	100.00	204,269,946	100.00

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության	31.12.2024	31.12.2023
Անշարժ գույք	165,974,302	154,585,568
Շարժական գույք	4,297,021	1,711,919
Շրջանառու միջոցներ	837,703	363,211
Կազմակերպությունների և ֆիզիկական անձանց երաշխիքներ	7,451,133	6,492,713
Թանկարժեք գարրեր, ոսկու ջարդոն	9,652,277	9,267,828
Դրամական հոսքեր	7,079,463	5,900,218
Դրամական միջոցներ	1,087,886	1,031,762
Արժեթղթեր	21,639,758	21,897,645
Այլ	1,453,797	1,275,765
Ընդամենը վարկեր	219,473,340	202,526,629

Ծանոթագրություն 17

Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Պետական արժեթղթեր	31.12.2024	31.12.2023
ՀՀ Պետական պարտատոմսեր	33,408,400	30,150,606
- գանձապետական պարտատոմսեր	33,408,400	30,150,606

- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում	-	-
- գանձապետական պարտատոմսեր	-	-
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲ+(Բա1) և ցածր վարկանիշ ունեցող ինչպես նաև վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում	-	-
- գանձապետական պարտատոմսեր	-	-
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
Պետական արժեթղթերի գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	-	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	33,408,400	30,150,606

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	31.12.2024		31.12.2023	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից "Գ -" և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	12,985,193	219,818	14,966,161	137,565
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	12,985,193	-	14,966,161	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	219,818	-	137,565
- այլ	-	-	-	-
Պետական արժեթղթերի գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	-	-	-	-
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	12,985,193	219,818	14,966,161	137,565

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	31.12.2024	31.12.2023
--	-------------------	-------------------

	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	-	29,162	-	3,285
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	29,162	-	3,285
- այլ	-	-	-	-
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	-	29,162	-	3,285

Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր վերագնահատում	-	-
Ընդամենը իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր	46,642,573	45,257,617

Ծանոթագրություն 18

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ

Պետական արժեթղթեր	31.12.2024	31.12.2023
ՀՀ Պետական պարտատոմսեր	6,346,560	8,518,781
- գանձապետական պարտատոմսեր	6,346,560	8,518,781
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
Պետական արժեթղթերի գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	-	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	6,346,560	8,518,781

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	31.12.2024		31.12.2023	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-

- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	5,667	-	334,938	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	5,667	-	334,938	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
Պետական արժեթղթերի գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(16)		(25,386)	
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	5,651	-	309,552	-
Ընդամենը՝ ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող արժեթղթեր		6,352,211		8,828,333

Ներդրումներ այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում 31.12.2024թ. դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
"ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ" ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	26.12.06թ.	168,285	6.25
"ԱՔՈԱ ՔՐԵԴԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ" ՓԲԸ	տեղեկատվական ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	14.12.07թ.	25,065	4.69
"ՍՎԻՖԹ" համակարգ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Բելգիա	01.11.97թ.	29,162	-
Տելեկոմ Արմենիա ԲԲԸ	Հեռահաղորդակցման ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	27.10.23 թ.	26,468	-
Ընդամենը				248,980	-

Ներդրումներ այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում 31.12.23թ. դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
"ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ" ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	26.12.06թ.	82,500	6.25
"ԱՔՈԱ ՔՐԵԴԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ" ՓԲԸ	տեղեկատվական ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	14.12.07թ.	25,065	4.69
"ՍՎԻՖԹ" համակարգ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	Բելգիա	01.11.97թ.	3,285	-
Տելեկոմ Արմենիա ԲԲԸ	Հեռահաղորդակցման ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	27.10.23 թ.	30,000	-
Ընդամենը				140,850	-

2023թ. և 2024թ. ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում չեն կատարվել:

Ծանոթագրություն 20 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հոդվածի անվանումը	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա միջոցներ	Վարձ. գույքի բարելավումներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Օգտ. իրավունքի ձևով ակտիվներ(հող և շենքեր)	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք								
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	3,969,687	3,800,075	1,988,074	185,825	531,463	2,097,249	4,201,147	16,773,520
Սկզբնական մնացորդի ճշգրտում	(4,647)	(1,240)	(230)	-	(440)	(2,922)	-	(9,479)
Ավելացում	68,589	485,214	129,723	17,047	72,388	424,874	374,249	1,572,084
Օտարում	-	-	-	(22,065)	-	-	(408,241)	(430,306)
Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-	-
Դուրսգրում	-	(40,400)	(74,517)	-	(44,059)	-	-	(158,976)
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	4,033,629	4,243,649	2,043,050	180,807	559,352	2,519,201	4,167,155	17,746,843
Մնացորդի ճշգրտում	4,706	116	(5,388)	-	682	-	-	116
Ավելացում	17,491	538,543	148,529	22,699	30,439	113,005	308,082	1,178,788
Օտարում	-	-	-	-	-	-	-	-
Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-	-
Դուրսգրում	-	(366,956)	(90,074)	-	(67,530)	(170,949)	-	(695,509)
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	4,055,826	4,415,352	2,096,117	203,506	522,943	2,461,257	4,475,237	18,230,238
Կուտակված մաշվածություն							-	
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	1,056,033	3,121,573	1,470,494	102,610	141,945	1,440,717	1,079,719	8,413,091
Մնացորդի ճշգրտում					(123)			(123)
Ավելացում	105,784	236,402	103,783	16,250	22,114	236,325	607,635	1,328,293
Օտարում	-	-	-	(20,961)	-	-	(261,644)	(282,605)
Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-	-
Դուրսգրում	-	(39,162)	(70,062)	-	(30,220)	-	-	(139,444)

Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	1,161,817	3,318,813	1,504,215	97,899	133,716	1,677,041	1,425,710	9,319,211
Մնացորդի ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-	-
Ավելացում	-	(265)	265	-	-	-	-	-
Օտարում	108,118	314,082	117,130	17,721	23,022	184,831	700,912	1,465,816
Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-	-
Դուրսգրում	-	(350,885)	(70,291)	-	(27,342)	(163,175)	(1,180,758)	(1,792,451)
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	1,269,935	3,281,745	1,551,319	115,620	129,396	1,698,697	945,864	8,992,576
Զուտ հաշվեկշռային արժեք								
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	2,785,891	1,133,607	544,798	87,886	393,547	762,560	3,529,373	9,237,662
Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	2,871,812	924,836	538,835	82,908	425,636	842,160	2,741,445	8,427,632

Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում	31.12.2024	31.12.2023
Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում	8,475,102	7,585,472
Կապիտալ ներդրումներ բանկի ոչ նյութական ակտիվներում	762,560	842,160
Ընդամենը	9,237,662	8,427,632

2024թ.ընթացքում շահագործումից դուրս 289 213 հազ.դրամի հիմնական միջոց և ոչ նյութական ակտիվ հանձնվել է շահագործման:

2023թ.ընթացքում շահագործումից դուրս 62 508 հազ.դրամի հիմնական միջոց և ոչ նյութական ակտիվ հանձնվել է շահագործման:

Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

	31.12.2024	31.12.2023
Բնագանձված գրավ	1,472,840	1,636,735
Շահագործումից հանված հիմնական միջոցներ	-	-
Ընդամենը	1,472,840	1,636,735

Ծանոթագրություն 21 Այլ ակտիվներ

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	31.12.2024	31.12.2023
Ստացվելիք շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	-	-
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	842,314	1,870,088
Ընդամենը	842,314	1,870,088
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(4,796)	(8,851)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	837,518	1,861,237

Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	31.12.2024	31.12.2023
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	1,942,125	143,665
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	253,310	43,712
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	4,147	3,316
Կանխավճարներ մատակարարներին	438,777	937,131
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	65,669	78,207
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	-
Ընդամենը	2,704,028	1,206,031
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(3,903)	(1,918)
Ընդամենը զուտ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	2,700,125	1,204,113

Այլ ակտիվներ	31.12.2024	31.12.2023
Պահեստ	159,309	179,858
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	96,465	113,301
Այլ ակտիվներ	175,416	358,828
Ընդամենը	431,190	651,987
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	-	-
Ընդամենը զուտ այլ ակտիվներ	431,190	651,987
Ընդամենը այլ ակտիվներ	3,968,833	3,717,337

	31.12.2024	31.12.2023
Գուղվիլ	4,404,337	4,404,337
Գուղվիլի ամորտիզացիա	(4,404,337)	(4,404,337)
Ընդամենը գուղվիլ	-	-

**31.12.2024թ. դրությամբ այլ պահանջներ ՀՀ բանկերի նկատմամբ տողում արտացոլվել են բանկոմատներով կատարված գործարքների գծով այլ բանկերից ստացվելիք 147 627 հազ.ՀՀ դրամ: :
 *31.12.2023թ. դրությամբ այլ պահանջներ ՀՀ բանկերի նկատմամբ տողում արտացոլվել են բանկոմատներով

Ծանոթագրություն 22

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	31.12.2024	31.12.2023
ՀՀ կենտրոնական բանկ	-	-
ՀՀ բանկերի	64,947	4,695
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի	188,982	223,442
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	253,929	228,137
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
ՀՀ կենտրոնական բանկ	1,526,378	2,652,052
-վարկեր	1,526,378	2,652,052
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր		-
-այլ	-	-
ՀՀ բանկեր	-	2,000,023
-վարկեր և ավանդներ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	2,000,023
-սվոպ պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր	6,735	4,087
-վարկեր և ավանդներ	-	-
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	6,735	4,087
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր և վարկանիշ չունեցող բանկեր	-	-
-վարկեր և ավանդներ	-	-
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	22,390	36,195
Ընդամենը	1,555,503	4,692,357
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
-ընթացիկ հաշիվներ	7,085,496	32,625,187
-վարկեր և ավանդներ	53,654,304	49,601,756
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	754,546	238,278
-հաշվեգրված տոկոսներ	585,864	547,450
Ընդամենը	62,080,210	83,012,671

Ընդամենը պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	63,889,642	87,933,165
--	-------------------	-------------------

31.12.2024թ. դրությամբ միջազգային ծրագրերով ներգրավվել է 31 625 825 հազ ՀՀ դրամ չափով վարկ:

31.12.2023թ. դրությամբ միջազգային ծրագրերով ներգրավվել է 37 419 651 հազ ՀՀ դրամ չափով վարկ:

Ծանոթագրություն 23

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

	31.12.2024	31.12.2023
ՀՀ կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	38,484	74,978
-ժամկետային ավանդներ	-	-
-վարկեր	-	-
-այլ	117,966	448,022
-հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	156,450	523,000
ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	40,007,246	44,553,224
-ժամկետային ավանդներ	13,045,061	13,549,737
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	2,109,615	55,996
-հաշվեգրված տոկոսներ	76,163	119,646
Ընդամենը	55,238,085	58,278,603
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	2,870,390	6,701,450
-ժամկետային ավանդներ	107,760	109,996
-այլ	-	-
-հաշվեգրված տոկոսներ	255	350
Ընդամենը	2,978,405	6,811,796
ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	2,527,140	2,239,748
-ժամկետային ավանդներ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	21,793	10,771
-հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	2,548,933	2,250,519
Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	-	-
-այլ	-	-
Ընդամենը	-	-
ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	78,346,051	67,564,271
-ցպահանջ ավանդներ	30,002	30,800
-ժամկետային ավանդներ	109,979,580	87,758,429
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-ժամկետային փոխառություն	1,625,902	1,659,642
-այլ	1,174,436	-
-հաշվեգրված տոկոսներ	358,318	300,307
Ընդամենը	191,514,289	157,313,449
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	9,291,790	9,572,090
-ցպահանջ ավանդներ	986	30

-ժամկետային ավանդներ	10,277,154	6,574,675
-այլ	40,549	-
-հաշվեգրված տոկոսներ	36,383	19,227
Ընդամենը	19,646,862	16,166,022
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	272,083,024	241,343,389

31.12.2024թ. դրությամբ վարկերի ապահովման միջոց հանդիսացել են 5 574 199 հազ. ՀՀ դրամին համարժեք դրամական միջոցներ:

31.12.2023թ. դրությամբ վարկերի ապահովման միջոց հանդիսացել են 5 481 655 հազ. ՀՀ դրամին համարժեք դրամական միջոցներ:

Բանկի ավանդատուների թվաքանակը

	31.12.2024	31.12.2023
ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք, հիմնարկներ	55	52
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք, հիմնարկներ	1	1
ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերեր	-	-
Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերեր	-	-
ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք	11,416	9,393
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք	374	294
Ընդամենը	11,846	9,740

Ծանոթագրություն 24

Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

	31.12.2024	31.12.2023
Բանկի կողմից թողարկված ավանդային սերտիֆիկատներ	-	-
Բանկի կողմից թողարկված առանց տոկոսի արժեթղթեր	-	-
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	7,253,751	7,749,879
Բանկի կողմից թողարկված արտոնյալ բաժնետոմսեր	-	-
Թողարկված այլ արժեթղթեր	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	15,085	39,542
Ընդամենը	7,268,836	7,789,421

10.06.2024թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 48 ամիս ժամկետայնությամբ 5.75 % եկամտաբերությամբ 5 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200 000 հատ սովորական պարտատոմս:

26.03.2024թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 48 ամիս ժամկետայնությամբ 5.75 % եկամտաբերությամբ 5 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200 000 հատ սովորական պարտատոմս:

18.09.2023թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 48 ամիս ժամկետայնությամբ 5.5 % եկամտաբերությամբ 2 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 80 000 հատ սովորական պարտատոմս:

18.09.2023թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 36 ամիս ժամկետայնությամբ 5.0 % եկամտաբերությամբ 2 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 80 000 հատ սովորական պարտատոմս:

18.09.2023թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 27 ամիս ժամկետայնությամբ 4.5 % եկամտաբերությամբ 5 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200 000 հատ սովորական պարտատոմս:

Ծանոթագրություն 25

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող պարտավորություն

	31.12.2024	31.12.2023
--	------------	------------

Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքներ՝	-	-
-ֆյուչերս	-	-
-ֆորվարդ	-	-
-օպցիոն	-	-
-սվոպ	-	-
-այլ	-	-
Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Այլ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 26 Վճարվելիք գումարներ

	31.12.2024	31.12.2023
Շահաբաժիններ	15,895	12,067
Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերի գծով	-	-
Ավանդների ապահովագրության գծով	89,487	99,964
Ընդամենը	105,382	112,031

*2024թ. ընթացքում Բանկը բաժնետերերին է վճարել 2 500 000 հազ. ՀՀ դրամ շահաբաժին:

**2023թ. ընթացքում Բանկը բաժնետերերին է վճարել 5 000 000 հազ. ՀՀ դրամ շահաբաժին:

Հետաձգված հարկ	31.12.2024	31.12.2023
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	1,371,698	1,120,218
Հետաձգված հարկային ակտիվ	987,654	1,094,608
Ընդամենը	384,044	25,610

Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն

Ընթացիկ հարկ	31.12.2024	31.12.2023
Կրեդիտորական պարտքեր շահութահարկի գծով	2,704,613	2,573,306
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով	1,412,846	1,006,726
Ընդամենը	1,291,767	1,566,580

Ծանոթագրություն 27

Այլ պարտավորություններ

Այլ պարտավորություններ	31.12.2024	31.12.2023
Հաշվարկային պարտավորություններ չեկերով և այլ վճարային փաստաթղթերով	-	-
Հաշվարկային պարտավորություններ ակրեդիտիվների գծով	64,153	-
Այլ հաշվարկների գծով	-	-
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով		
-շահութահարկի գծով	1,291,767	1,566,580
-ԱԱՀ-ի գծով	17,632	3,643

-այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	297,079	254,550
-սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով	56,763	62,329
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	1,312,904	1,415,164
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	309,233	327,281
Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով	-	-
Այլ անձանց վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	3,654,988	3,015,741
Այլ պարտավորություններ	296,943	343,283
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	7,301,462	6,988,571

Ծանոթագրություն 28
Կանոնադրական կապիտալ

	31.12.2024	31.12.2023
Սովորական բաժնետոմսեր	9,366,725	9,366,725
Բաժնետոմսերի քանակը	1,873,345	1,873,345
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	5000 դրամ	5000 դրամ
Արտոնյալ բաժնետոմսեր	-	-
Բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	-	-
Բաժնեմասեր, փայեր	-	-
Բանկի կողմից ետ գնված բաժնետոմսերի գնման գումարը	-	-
Ետ գնված բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Ընդամենը	9,366,725	9,366,725

2024թ. ընթացքում Բանկի բաժնետիրական կապիտալը չի ավելացել:
Բանկի կողմից արտոնյալ բաժնետոմսեր չեն թողարկվել, և սեփական բաժնետոմսերի ետգնում չի կատարվել:

31.12.2024թ.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
"Ֆլեշ" ՍՊԸ	6,402,640	68.36%	վառելիքի ներմուծում, մեծածախ և մանրածախ առևտուր
Բեգլարյան Բարսեղ Գերասիմի	2,001,510	21.37%	
Բեգլարյան Սանասար Բարսեղի	931,160	9.94%	

31.12.2023թ.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
"Ֆլեշ" ՍՊԸ	6,402,640	68.36%	վառելիքի ներմուծում, մեծածախ և մանրածախ առևտուր
Բեգլարյան Բարսեղ Գերասիմի	2,001,510	21.37%	
Բեգլարյան Սանասար Բարսեղի	931,160	9.94%	

Կանոնադրական կապիտալի ավելացում (դրամական միջոցներով)	31.12.2024	31.12.2023
Սովորական բաժնետոմսեր	-	-
Բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	5000 դրամ	5000 դրամ

2023թ. և 2024թ. կանոնադրական կապիտալի նվազում հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի հաշվին չի կատարվել:

Ծանոթագրություն 29 Սեփական կապիտալի այլ տարրեր

	31.12.2024	31.12.2023
Էմիսիոն եկամուտ	10,263,687	10,263,687
Ընդամենը	10,263,687	10,263,687

Ծանոթագրություն 30 Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ այլ պարտավորություններ

Պահուստներ	31.12.2024	31.12.2023
-գլխավոր պահուստ	3,500,000	3,500,000
-վերագնահատման պահուստներ	-	-
-այլ պահուստներ	618,750	(233,941)
Ընդամենը	4,118,750	3,266,059

Ծանոթագրություն 30.1.Բանկի իրավական պարտավորությունները

31.12.2024թ. դրությամբ Բանկը իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և իր իրավական պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չի առաջացել:

Ծանոթագրություն 30.2 Բանկի հարկային պարտավորությունները

31.12.2024թ. դրությամբ Բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չի առաջացել:

Ծանոթագրություն 30.3 Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ

	31.12.2024	31.12.2023
Չօգտագործված վարկային գծեր	9,724,438	12,658,887
Տրամադրված երաշխիքներ	5,585,003	4,449,364
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	64,153	-
Ընդամենը	15,373,594	17,108,251
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	9,736	9,422
Ընդամենը	15,363,858	17,098,829

Ծանոթագրություն 30.4 Զբաղիված շահույթ (վնաս)

Զբաղիված շահույթ	31.12.2024	31.12.2023
-ընթացիկ տարվա	12,596,991	10,825,621
-նախորդ տարվա	33,907,632	25,582,011
Ընդամենը	46,504,623	36,407,632

Ծանոթագրություն 31

Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Բանկի հետ կապված անձինք են համարվում բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և "Բանկերի և բանկային գործունեության մասին" ՀՀ օրենքով սահմանված՝ նրանց հետ կապված անձինք: Բանկի հետ կապված անձանց հետ գործարքներն իրականացվել են՝ ելնելով գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից:

Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ

Բանկի հետ կապակցված անձինք 31.12.2023թ. և 31.12.2024թ. դրությամբ այլ բանկերի նկատմամբ պահանջներ չեն ունեցել:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	31.12.2024				31.12.2023			
	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	24,922,297	7,470	348,763	25,278,530	20,481,130	7,098	323,600	20,811,828
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ	29,790,548	107,261	444,127	30,341,936	12,732,358	6,623	366,275	13,105,256
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր և փոխատվություններ	29,978,648	53,104	444,020	30,475,772	8,291,191	6,251	341,112	8,638,554
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ(համախառն)	24,734,197	61,627	348,870	25,144,694	24,922,297	7,470	348,763	25,278,530
Արժեզրկումից պահուստ	30,393	219	1,119	31,731	48,601	201	2,936	51,738
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	24,703,804	61,408	347,751	25,112,963	24,873,696	7,269	345,827	25,226,792
Տոկոսային եկամուտ	2,502,870	1,742	3,218	2,507,830	2,390,886	374	89,766	2,481,026

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	31.12.2024	31.12.2023
--	------------	------------

	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակ ցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապ ակցված անձինք	բանկի ղեկավարն երև փոխկապ ակցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	բանկի բաժնետերեր և փոխկապակ ցված անձինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխկապակ ցված անձինք	բանկի ղեկավարներ և փոխկապակ ցված անձինք	ԸՆԴԱՄԵՆԸ
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	8,381,717	6,729,490	234,025	15,345,232	14,210,355	2,046,972	145,926	16,403,253
Տարվար ընթացքում ստացված գումարներ	185,038,121	5,151,065	2,135,746	192,324,932	161,353,994	13,503,093	1,960,399	176,817,486
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	182,624,255	9,656,752	2,017,025	194,298,032	167,182,632	8,820,575	1,872,300	177,875,507
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	10,795,583	2,223,803	352,746	13,372,132	8,381,717	6,729,490	234,025	15,345,232
Տոկոսային ծախս	216,274	121,864	20,570	358,708	444,260	111,562	11,339	567,161

Ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	31.12.2024	31.12.2023
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	-	-
Տարվար ընթացքում ստացված գումարներ	-	-
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	-	-
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-
Տոկոսային եկամուտ	-	-
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	31.12.2024	31.12.2023
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	-	-
Տարվա ընթացքում ստացված գումարներ	-	-
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	-	-
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-
Տոկոսային ծախս	-	-

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ նախորդ տասներկու ամիսների համար	31.12.2024	31.12.2023
Բանկի խորհրդին		
- աշխատավարձ	124,517	113,079
- պարգևատրում	50,030	40,325
- սոց. հատկացումներ	-	-
Բանկի գործադիր մարմնին		
- աշխատավարձ	342,721	293,218
- պարգևատրում	137,330	118,100
- սոց. հատկացումներ	-	-
Ընդամենը	654,598	564,722

Ծանոթագրություն 32 Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում: Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն իր հերթին բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի բացահայտման և վերահսկմանն ուղղված ամբողջ պատասխանատվությունը կրում է Բանկի խորհուրդը, սակայն, գոյություն ունեն ռիսկերի կառավարման և վերահսկման համար պատասխանատու առանձին անկախ մարմիններ:

Բանկի Խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Տնօրինություն

Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի վերահսկման համար:

Ռիսկերի կոմիտե

Ռիսկերի կոմիտեն ընդհանուր պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի կառավարման ռազմավարության, սկզբունքների, հայեցակարգերի, քաղաքականության և սահմանների մշակման ու կիրառման համար: Այն պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման կարևոր խնդիրների համար և վերահսկում է դրանց նկատմամբ ընդունված համապատասխան որոշումների կատարումը:

Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է գործընթացների ներդրման և իրականացման համար, որոնք կապված են ռիսկերի կառավարման հետ, որպեսզի ապահովեն կառավարման անկախ գործընթացը:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման սկզբունքների վերահսկման, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաչափերի համար: Յուրաքանչյուր բիզնես ստորաբաժանման կազմի մեջ մտնում է ապակենտրոնացված բաժին, որը պատասխանատու է ռիսկերի անկախ վերահսկման համար, այդ թվում սահմանված սահմանաչափերի համեմատ ռիսկի ենթարկվածության չափերի վերահսկումը, ինչպես նաև նոր արտադրանքների և համակարգված գործընթացների ռիսկի գնահատումը: Տվյալ բաժինը նաև ապահովում է ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգում ամբողջական տեղեկատվության հավաքը:

Բանկի Ֆինանսական ստորաբաժանում

Բանկի ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման, ինչպես նաև ողջ ֆինանսական համակարգի համար: Ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատվություն է կրում նաև Բանկի իրացվելիության ռիսկի և ֆինանսավորման ռիսկի համար:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Աուդիտի կոմիտե:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկի ռիսկերը գնահատվում են այն մեթոդով, որն արտացոլում է ինչպես սպասվող կորուստը, որը հնարավոր է սովորական գործունեության ընթացքում, այնպես էլ անսպասելի կորուստները, որոնք իրենցից ներկայացնում են փաստացի ամենաշատ կորուստների արժեքը ըստ վիճակագրական մոդելների հիմքի: Մոդելում կիրառվում են նախորդ փորձից ստացված և շտկված հնարավորությունների նշանակությունները, հաշվի առնելով տնտեսական պայամանները: Բանկը նաև մոդելավորում է "վատագույն դեպքերը", որոնք տեղ կունենան քիչ հավանական թվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Գործունեության բոլոր տեսակների գծով ստացվող տեղեկատվությունը ուսումնասիրվում և մշակվում է ռիսկերի վերլուծության, վերահսկողության և գնահատման նպատակով: Տվյալ տեղեկատվությունը բացատրություններով ներկայացվում է Տնօրինությանը, ռիսկերի կոմիտեին և բոլոր բաժինների ղեկավարներին: Հաշվետվությունը պարունակում է տեղեկություններ կրեդիտային ռիսկի համապարփակ չափի, կանխատեսումային կրեդիտային ցուցանիշների, ռիսկի սահմանված սահմանաչափերի բացառությունների վերաբերյալ, արժեքը ներառյալ ռիսկը (VaR), իրացվելիության ցուցանիշների և ռիսկի աստիճանի փոփոխության վերաբերյալ: Յուրաքանչյուր ամիս տրամադրվում է ռիսկերի վերաբերյալ տեղեկատվություն ըստ բնագավառների, հաճախորդների և աշխարհագրական շրջանների: Եռամսյակային կտրվածքով ավագ ղեկավարող անձնակազմը որոշում է պահուստի ստեղծման անհրաժեշտությունը վարկային կորուստների համար: Տնօրինությունը եռամսյակային կտրվածքով ստանում է ռիսկերի վերաբերյալ մանրամասն հաշվետվություն, որը պարունակում է ամբողջ անհրաժեշտ տեղեկատվությունը Բանկի ռիսկերի գնահատման և համապատասխան որոշումների կայացման համար:

Բանկի բոլոր մակարդակների համար կազմվում են ռիսկերի վերաբերյալ տարբեր հաշվետվություններ, որոնք տարածվում են, որպեսզի Բանկի բոլոր բաժիններին ապահովեն հասանելիություն ընդհանուր, անհրաժեշտ և ժամանակին համապատասխան տեղեկատվությանը:

Յուրաքանչյուր օր անց է կացվում կարճատև խորհրդակցություն ղեկավարության և Բանկի այլ աշխատակիցների մասնակցությամբ, որտեղ քննարկվում են սահմանված սահմանաչափերի պահպանումը, վերլուծվում է արժեքը ներառյալ ռիսկը VaR, ներդրումները, իրացվելիությունը, ինչպես նաև ռիսկի մակարդակում փոփոխությունները:

Ռիսկի նվազեցում

Բանկը ռիսկերի կառավարման շրջանակներում կիրառում է ածանցյալ և այլ գործիքներ դիրքերի կառավարման համար, որոնք առաջանում են տոկոսադրույքների, տարադրամների, ակցիաների արժեքի փոփոխության ռիսկի, վարկային ռիսկի ինչպես նաև ըստ նախատեսված գործարքների դիրքերի փոփոխությունների հետևանքով:

Բանկն ակտիվ կիրառում է ապահովումը, իր պարտքային ռիսկի նվազեցման համար (հավելյալ տեղեկությունը տե՛ս ստորև):

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, և տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխության արդյունքում ցուցաբերում են նմանատիպ ազդեցություն այդ գործընկերների պայմանագրային պարտավորությունների կատարման ունակության վրա: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

Ծանոթագրություն 32.1 Վարկային ռիսկ

Վարկերի ապահովվածությունը

Վարկային պորտֆելի ապահովվածությունը հանդիսացող գրավները ըստ տեսակի տարբերակում ենք՝ անշարժ գույքի գրավ, շարժական գույքի գրավ և շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքային մնացորդի գրավ:

Որպես անշարժ գույքի գրավ կարող են հանդիսանալ ՀՀ տարածքում առավել իրացվելի գոտիներում առկա բնակարանները, բնակելի տները, հասարակական նշանակության շինությունները, արտադրական նշանակության շինությունները և հողատարածքները: Հիփոթեքային վարկավորման դեպքում բնակարանները և բնակելի տները (այգետնակները) ապահովագրվում են:

Որպես շարժական գույքի գրավ կարող են հանդիսանալ ավտոտրանսպորտային միջոցները, սարքավորումները, շինարարական տեխնիկան, հոսքագծերը, որոք ունեն շուկայում առավել իրացվելի արժեք:

Ավտոտրանսպորտային միջոցների գրավադրման դեպքում գրավը ապահովագրվում է վարկի մնացորդի չափով:

Որպես ապրանքային մնացորդի և շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքների գրավ կարող են հանդիսանալ առավել իրացվելի ապրանքատեսակները, պատրաստի ապրանքները, որոնք չունեն պիտանելիության սեղմ ժամկետներ և շուկայում սպառողների շրջանում ունեն մեծ պահանջարկ:

Որպես գրավ ընդունելի անշարժ գույքի որակական բնութագրիչներ կարող են հանդիսանալ վթարայնության կարգավիճակը, շինության արտաքին և ֆիզիկական մաշվածության ցուցանիշները, շինության կառուցման տարեթիվը և կոնստրուկցիան: Շարժական գույքի դեպքում հաշվի է առնվում գույքի ֆիզիկական վիճակը, թողարկման տարեթիվը, գույքի տեխնիկական հագեցվածությունը և մաշվածությունը: Ապրանքների որակական հատկանիշները որոշելիս հաշվի է առնվում արտադրող ֆիրմայի վարկանիշը և տվյալ ապրանքի պատրաստման ժամանակ օգտագործված նյութերի որակը, շրջանառու միջոցների վրա ունեցած ազդեցության գործոնը:

Գրավի շուկայական արժեքը ազատ մրցակցության պայմաններում նմանատիպ և նույն պարամետրերով վաճառված գույքի համեմատության ժամանակ ստացված արժեքն է: Լիկվիդացիոն արժեքը շուկայում առավել սեղմ ժամկետներում գրավի արագ իրացման արժեքն է, որը ներկայացնում է առանց շուկայական ռիսկերի գրավի իրացումը: Վարկի տրամադրման ժամանակ որպես վարկի գումարի հաշվարկի հիմք է ընդունվում գրավի գնահատված լիկվիդացիոն արժեքը, ինչով բանկը սահմանափակում է վարկի ժամկետի ընթացքում գրավի արժեքի նվազման ռիսկը: Նշված ռիսկը նվազեցվում է նաև այն հանգամանքով, որ անշարժ և շարժական գույքերի գրավով ապահովված վարկերի դեպքում վարկ/գրավի գնահատված արժեք հարաբերակցությունը չի գերազանցում 80%-ը:

Վարկեր տրամադրելիս բանկը մեծ կարևորություն է տալիս վարկառուի նախկինում ունեցած վարկերի սպասարկման պատմությանը, կայուն եկամուտների առկայությանը, մասնագիտական պատրաստվածությանը, քանզի նպատակ ունենալով ձևավորել որակապես կայուն վարկային պորտֆել, վարկերը հնարավորինս բարձր իրացվելի գրավով ապահովված լինելու փաստից բացի, առաջնային նշանակություն ունի վարկառուի պարտաճանաչությունը և վճարունակությունը վարկի սպասարկման առումով, ինչի հետևանքն է 2024թ.-ի սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ չաշխատող վարկերը կազմում են ընդհանուր վարկային պորտֆելի 2.76%-ը (6 064 271 հազ.դրամ): Միաժամանակ նշենք, որ 31.12.2024 թ. դրությամբ վարկային ներդրումները կազմել են 223 098 170 հազ. դրամ՝ 31.12.2023թ.-ի 204 269 946 հազ. դրամի փոխարեն, այսինքն՝ վարկային ներդրումներն աճել են 9.22%-ով:

Պահուստավորումների համապատասխանությունը

Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստի ձևավորումը կատարվում է Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների պահանջների համաձայն:

Ռեպո և սվոպ գործարքները

2024-թ. չորրորդ եռամսյակի ընթացքում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը կազմել է 43 784 375 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 78 102 833 հազ. դրամի դիմաց՝ նվազելով 43.94 %-ով, հակադարձ ռեպո գործարքների ծավալը կազմել է 5 155 631 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 4 000 000 հազ. դրամի դիմաց՝ աճելով 28.89%-ով:

Աշխատակազմը

Բանկի կողմից որակապես կայուն վարկային պերտֆելի ձևավորումը արդյունք է նաև համապատասխան բարձր մասնագիտական պատրաստվածություն ունեցող մասնագետների, ներդրված աշխատանքային էթիկայի և թիմային աշխատելաճի ունակության:

Վերահսկողություն (մոնիտորինգ) և վարկային ռիսկերի հայտնաբերում

Վարկերի սպասարկման բարձր որակը և ժամկետանց վարկերի բացակայությունը արդյունք է նաև վարկերի սպասարկման ընթացքում մշտական վերահսկողության, վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում վարկառուների հետ հարաբերությունների և մշտական կապի պահպանման, ինչի արդյունքում բանկը մշտապես տեղյակ է վարկառուի ֆինանսական վիճակից և անհրաժեշտության դեպքում արագ արձագանքում է իրավիճակի փոփոխություններին՝ ցուցաբերելով անհրաժեշտ օժանդակություն և խորհրդատվություն իրավիճակի կայունացման համար: Նշված միջոցառումները խիստ նպաստում են ժամանակին վարկային ռիսկերը բացահայտելուն և դրանք նվազեցնելուն կամ իսպառ վնասագերծելուն: Վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում մշտական հսկողություն է իրականացվում նաև վարկի նպատակային օգտագործման, վարկի ապահովման միջոցի՝ գրավի նկատմամբ, ինչը կատարվում է Բանկի համապատասխան ստորաբաժանման աշխատակիցների կողմից: Վարկի նպատակային օգտագործման մոնիտորինգն իրականացվում է ըստ անհրաժեշտության, վարկի օգտագործման ուղղությունների առանձնահատկությունների, վարկի կանխիկ և անկանխիկ գործարքների և այլն: Անշարժ գույքի մոնիտորինգը իրականացվում է երեք ամիսը մեկ անգամ, առանձին դեպքերում՝ յուրաքանչյուր վեց ամիսը մեկ: Շարժական գույքի մոնիտորինգը իրականացվում է ըստ անհրաժեշտության՝ առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ:

Եթե շուկայում տեղի է ունեցել գնահատված անշարժ գույքի գների տատանում մոտ 20%-ի չափով, ապա ելնելով Բանկի շահերից՝ Բանկը կարող է պահանջել կատարել Գրավի վերագնահատում:

Եթե գրավի արժեքը էապես էժանացել է շուկայում, ապա Բանկի պահանջով Վարկառուն առաջարկում է ապահովել լրացուցիչ Գրավով, որը, Բանկի հետ համաձայնեցնելով, գրավադրվում է հիմնական գրավի հետ միասին:

ՀՀ տեղաբաշխված վարկերը՝ ըստ ՀՀ մարզերի տարածքում տեղաբաշխվածության

ՀՀ մարզեր	31.12.2024	31.12.2023
Երևան	165,741,054	157,131,836
Գեղարքունիքի մարզ	3,823,443	3,311,949
Շիրակի մարզ	8,826,131	7,648,816
Լոռու մարզ	4,934,822	4,100,777
Վայոց Ձորի մարզ	13,545	14,325
Արմավիրի մարզ	7,349,031	6,746,218
Սյունիքի մարզ	1,954,485	1,702,804
Տավուշի մարզ	3,163,744	2,842,289
Արագածոտնի մարզ	2,988,462	1,686,192
Կոտայքի մարզ	13,496,496	11,474,180
Արարատի մարզ	6,324,061	5,079,457
Ընդամենը	218,615,274	201,738,843

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ

31.12.2024

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	54,138,678	347,367	9,560,918	76,697	64,123,660
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	28,441,657	17,335,635	24,393,841	831,952	71,003,085
Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ		-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ	217,664,125	506,432	302,258	12,496	218,485,311
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեթղթեր	46,613,411	-	29,162	-	46,642,573
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	6,352,211	-	-	-	6,352,211
Այլ ակտիվներ	14,545,743	125,168	7,928	496	14,679,335
Ընդամենը՝ ակտիվներ	367,755,825	18,314,602	34,294,107	921,641	421,286,175
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	15,357,865	5,342	10,220	167	15,373,594
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	31,424,140	433,436	31,774,440	257,626	63,889,642
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	249,457,756	15,044,274	4,812,679	2,768,315	272,083,024
Այլ պարտավորություններ	14,671,075	378,143	10,506	-	15,059,724
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	295,552,971	15,855,853	36,597,625	3,025,941	351,032,390
Զուտ դիրք	72,202,854	2,458,749	(2,303,518)	(2,104,300)	70,253,785

* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն:

31.12.2023

Հողվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	53,075,766	399,985	9,392,952	46,771	62,915,474
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	16,327,173	8,363,192	30,667,233	16,816,221	72,173,819
Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ		-	-		-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառվածություններ	199,760,552	522,689	250,639	5,463	200,539,343
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեթղթեր	45,254,332	-	3,285	-	45,257,617
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	8,828,333	-	-	-	8,828,333
Այլ ակտիվներ	13,776,795	4,719	23	167	13,781,704
Ընդամենը՝ ակտիվներ	337,022,951	9,290,585	40,314,132	16,868,622	403,496,290
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	17,095,896	4,496	7,034	825	17,108,251
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	39,607,173	277,141	47,907,105	141,746	87,933,165
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	219,714,839	12,772,452	2,290,276	6,565,822	241,343,389
Այլ պարտավորություններ	14,796,608	56,809	373	61,843	14,915,633
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	274,118,620	13,106,402	50,197,754	6,769,411	344,192,187
Զուտ դիրք	62,904,331	(3,815,817)	(9,883,622)	10,099,211	59,304,103

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվները ըստ սեգմենտների և ռիսկայնության

31.12.2024

	Խումբ 1		Խումբ 2		Խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Ընդամենը վարկեր, այդ թվում՝	209,177,338	38,867	4,231,731	266	6,064,271	481
1. Արդյունաբերություն	11,066,259	273	44,593	5	388,529	10
2. Գյուղատնտեսություն	5,193,506	1,585	35,129	5	145,679	14
3. Շինարարություն	13,470,349	183	-	-	-	-
4. Տրանսպորտ և կապ	4,002,450	240	118,433	3	1,717	1
5. Առևտուր	52,862,782	1,618	196,386	13	551,320	24
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	9,622,536	217	420,396	5	2,160,011	15
7. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	69,754,055	32,375	1,249,950	220	2,557,347	400
7.1 անշարժ գույքի գրավով	49,350,985	5,237	1,179,928	126	2,350,252	121
7.2 ավտոմեքենայի գրավով	2,456,777	510	26,997	4	53,031	10
8. Տնտեսության այլ ճյուղեր	43,205,401	2,376	2,166,844	15	259,668	17

31.12.2023

	Խումբ 1		Խումբ 2		Խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Ընդամենը վարկեր, այդ թվում՝	191,703,183	39,003	4,345,064	254	6,478,382	617
1. Արդյունաբերություն	9,575,317	244	124,845	7	417,997	15
2. Գյուղատնտեսություն	5,238,112	1,756	27,098	6	103,255	14
3. Շինարարություն	13,641,837	141	-	-	65,069	4
4. Տրանսպորտ և կապ	2,075,455	118	1,239,792	2	-	-
5. Առևտուր	52,596,745	1,661	66,188	7	545,957	22
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	9,846,390	207	34,294	1	2,599,370	18
7. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	59,446,915	32,682	537,030	213	2,500,174	525
7.1 անշարժ գույքի գրավով	42,208,229	4,522	431,554	77	2,239,976	153
7.2 ավտոմեքենայի գրավով	1,221,372	214	7,029	1	7,299	5
8. Տնտեսության այլ ճյուղեր	39,282,412	2,194	2,315,817	18	246,560	19

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվները ըստ տարածաշրջանների

31.12.2024

	Խումբ 1		Խումբ 2		Խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	209,177,338	38,867	4,231,731	266	6,064,271	481
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	208,424,896	38,820	4,231,731	266	5,958,647	478
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	438,690	38	-	-	105,624	3
Ռուսաստանի Դաշնություն	97,114	9	-	-	105,624	3
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների),	301,310	7	-	-	-	-
Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ	88,887	3	-	-	-	-
Բելգիա	86,221	1	-	-	-	-
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	12,442	2	-	-	-	-

31.12.2023

	Խումբ 1		Խումբ 2		Խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	191,703,183	39,003	4,345,064	254	6,478,382	617
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	190,937,919	38,958	4,345,064	254	6,455,858	615
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	509,652	38	-	-	22,524	2
Ռուսաստանի Դաշնություն	250,227	15	-	-	-	-
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների),	250,156	6	-	-	-	-
Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ	118,630	4	-	-	-	-
Բելգիա	101,541	1	-	-	-	-
Կանադա	29,985	1	-	-	-	-
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	5,456	1	-	-	-	-

Ծանոթագրություն 32.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Առևտրային պորտֆելի շուկայական ռիսկը կառավարվում և վերահսկվում է VaR մեթոդով, որը արտացոլում է ռիսկի փոփոխականների միջև կախվածությունը: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Բանկը չունի շուկայական ռիսկի զգալի այլ կենտրոնացումներ:

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Խորհուրդը սահմանել է ռիսկի ընդունելի սահմանափակները: Բանկը կիրառում է VaR (ռիսկային արժեքի) մեթոդը գնահատելու համար շուկայական ռիսկը և հնարավոր կորուստները՝ հիմնվելով մի շարք չափանիշների և շուկայի պայմանների փոփոխությունների մասին ենթադրությունների վրա: VaR-ը մեթոդ է, որն օգտագործվում է ֆինանսական ռիսկը չափելու համար՝ գնահատելով հնարավոր բացասական փոփոխությունը պորտֆելի շուկայական արժեքում որոշված վստահության մակարդակի և նշված ժամկետի համար: Բանկն օգտագործում է ամբողջական ոչ գծային VaR մոդել տոկոսադրույքների, գների տարբերությունների և տատանումների ռիսկերի համար: Այս հաշվարկները հիմնված են Մոնտե-Կառլոյի սիմուլացիաների վրա՝ ստացված փոփոխությունների/փոխազդեցությունների մատրիցայից: Արտարժույթի փոխարժեքների հետ կապված VaR-ի համար Բանկն օգտագործում է փոփոխությունների/փոխազդեցությունների մոդելը: Կապիտալի գործիքներին բնորոշ ռիսկը չափվում է օգտագործելով միագործոն մոդելը:

VaR մեթոդի նպատակները և սահմանափակումները

Բանկն օգտագործում է սիմուլացիոն մոդելներ առևտրային պորտֆելի շուկայական արժեքում փոփոխությունները գնահատելու համար, որոնք հիմնված են նախորդ հինգ տարիների պատմական տվյալների վրա: VaR մոդելները նպատակ ունեն չափել շուկայական ռիսկը նորմալ շուկայական միջավայրում: Մոդելը ենթադրում է, որ ռիսկի գործոններում յուրաքանչյուր փոփոխություն, որն ազդում է նորմալ շուկայական միջավայրի վրա, ենթարկվում է նորմալ բաշխման: Բաշխումը հաշվարկվում է օգտագործելով երկրաչափական պրոգրեսիայով կշռված պատմական տվյալներ: VaR-ի օգտագործումն ունի սահմանափակումներ, որովհետև այն հիմնված է պատմական կորելիացիաների և շուկայական գների տատանումների վրա և ենթադրում է, որ ապագա գնային փոփոխությունները կենթարկվեն վիճակագրական բաշխման: Այն պատճառով, որ VaR-ը տեղեկատվության տրամադրման զգալիորեն կախված է պատմական տվյալներից և չի կարող հստակորեն կանխատեսել ռիսկի գործոններում ապագա փոփոխությունները, շուկայական մեծ փոփոխությունների հավանականությունը կարող է թերագնահատված լինել, եթե ռիսկի գործոնների փոփոխությունները չհամընկնեն նորմալ բաշխման ենթադրության հետ: VaR-ը կարող է նաև թերագնահատված կամ գերագնահատված լինել կապված ռիսկի գործոնների վերաբերյալ ենթադրությունների և նման գործոնների միջև հարաբերությունների հետ որոշ գործիքների համար: Չնայած, որ դիրքերը կարող են փոխվել օրվա ընթացքում, VaR-ը միայն ներկայացնում է պորտֆելների ռիսկը յուրաքանչյուր գործառնական օրվա փակման դրությամբ, և այն չի հաշվարկում այն վնասները, որոնք կարող են տեղի ունենալ 99% վստահության մակարդակից դուրս:

Գործնականում, ընթացիկ առևտրային արդյունքները կարող են տարբերվել VaR-ի հաշվարկներից և, մասնավորապես, հաշվարկը չի տրամադրում շահույթների և վնասների վերաբերյալ էական տեղեկատվություն անկայուն շուկայի պայմաններում: VaR մոդելների արժանահավատությունը որոշելու համար, ընթացիկ արդյունքները պարբերաբար վերահսկվում են VaR հաշվարկների համար օգտագործվող ենթադրությունների և չափանիշների ճշմարտացիությունը ստուգելու համար: Շուկայական ռիսկի դիրքերը նույնպես ենթարկվում են պարբերական սթրես թեստերի, համոզված լինելու համար, որ Բանկը կդիմակայի արտակարգ շուկայական իրադարձություններին:

VaR ենթադրություններ

Բանկի չափած VaR-ը 99% վստահությամբ գնահատում է պոտենցիալ վնասը, որ չի սպասվում որ կգերազանցվի, եթե ընթացիկ շուկայական ռիսկի դիրքերը անփոփոխ մնան մեկ օրվա ընթացքում: 99% վստահության միջակայքի օգտագործումը նշանակում է, որ մեկ օրվա կտրվածքով, VaR-ի արժեքը գերազանցող վնասները պետք է լինեն միջինում ոչ հաճախ քան հարյուր օրը մեկ անգամ:

Քանի որ VaR-ը Բանկի շուկայական ռիսկի կառավարման բաղկացուցիչ մասն է, բոլոր առևտրահյին գործառնությունների համար սահմանվել են VaR սահմանաչափեր, և ռիսկի չափերը վերանայվում են ամեն օր ղեկավարության կողմից:

Արտարժույթային ռիսկ

Բանկը արտարժույթային ռիսկի հաշվարկն իրականացնում է ՎաՌ մեթոդաբանության համաձայն: Այդ նպատակով վերցվում են արտարժույթային փոխարժեքների համապատասխան ժամանակային շարքերը և արտարժույթային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը և արտարժույթային ՎաՌ-ը (99% վստահության մակարդակի պայմաններում), որի հիման վրա հաշվարկվում է Բանկի տվյալ օրվա արտարժույթային ռիսկը:

31.12.2024

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	30,631,015	33,068,581	424,064	64,123,660
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	20,059,750	35,461,391	15,481,944	71,003,085
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառվածություններ	121,337,213	97,148,098	-	218,485,311
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեթղթեր	39,757,520	6,885,053	-	46,642,573
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	6,346,560	5,651	-	6,352,211
Այլ ակտիվներ	14,116,500	539,613	23,222	14,679,335
Ընդամենը՝ ակտիվներ	232,248,558	173,108,387	15,929,230	421,286,175
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	11,868,240	3,505,354	-	15,373,594
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	24,949,897	38,780,304	159,441	63,889,642
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	133,150,492	122,990,261	15,942,271	272,083,024
Վճարվելիք գումարներ	105,382	-	-	105,382
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	-	7,268,836	-	7,268,836
Այլ պարտավորություններ	7,600,739	84,761	6	7,685,506
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	165,806,510	169,124,162	16,101,718	351,032,390
Զուտ դիրք	66,442,048	3,984,225	(172,488)	70,253,785

Արտարժույթային ռիսկ ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների

31.12.2024

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ֆորվարդային գործիքների գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	-	-	-
- պահանջներ	-	-	-	-
Սվոպերի գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	-	-	-
- պահանջներ	-	-	-	-
Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների	-	-	-	-
Զուտ բաց դիրք*	66,442,048	3,984,225	(172,488)	70,253,785

31.12.2023

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	18,509,326	43,959,392	446,756	62,915,474
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7,879,159	55,923,894	8,370,766	72,173,819
Շահութա/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ				-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ	96,616,960	103,922,383	-	200,539,343
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեթղթեր	39,519,103	5,738,514	-	45,257,617
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	8,496,134	332,199	-	8,828,333
Այլ ակտիվներ	12,700,459	1,079,990	1,255	13,781,704
Ընդամենը՝ ակտիվներ	183,721,141	210,956,372	8,818,777	403,496,290
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	11,507,363	5,600,888	-	17,108,251
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	19,303,909	65,565,523	3,063,733	87,933,165

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	101,348,691	134,224,355	5,770,343	241,343,389
Վճարվելիք գումարներ	-	7,789,421	-	7,789,421
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	112,031	-	-	112,031
Այլ պարտավորություններ	6,981,884	32,290	7	7,014,181
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	127,746,515	207,611,589	8,834,083	344,192,187
Զուտ դիրք	55,974,626	3,344,783	(15,306)	59,304,103

***I խմբի արտարժույթի" կազմում ներառված են՝ ԱՄՆ դոլար, ԵՎՐՈ, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Շվեյցարական ֆրանկ, Ճապոնական Իեն:

** "II խմբի արտարժույթի" կազմում ներառված են՝ Ռուսաստանյան ռուբլի, Ուկրաինական գրիվնա, ՄԱԷ դիրխամ, Վրացական լարի:

Արտարժույթային ռիսկ ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների

31.12.2023

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ֆորվարդային գործիքների գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	-	-	-
- պահանջներ	-	-	-	-
Սվոպերի գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	-	-	-
- պահանջներ	-	-	-	-
Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների	-	-	-	-
Զուտ բաց դիրք*	55,974,626	3,344,783	(15,306)	59,304,103

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում

2024թ. չորրորդ եռամսյակում տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների միջին կուտակային ճեղքվածքը դրական է 9 189 824 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 8 139 432 հազ. դրամի դիմաց, այսինքն՝ բանկի զգայունությունը ըստ ակտիվների աճել է: Միջին կուտակային ճեղքվածքը 2024թ-ի չորրորդ եռամսյակում նախորդ եռամսյակի համեմատ աճել է 1 050 392 հազ. դրամով:

31.12.2024 թ-ի դրությամբ տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցությունը 30.09.2024թ.-ի համեմատ աճել է 0.31 տոկոսային կետով՝ կազմելով դրական 102.79% նախորդ եռամսյակի 102.48% -ի դիմաց:

Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը և դրանց հարաբերակցության դինամիկան 2023թ.-2024թ.

ԱՄՍԱԹԻՎ	Կուտակային ճեղքվածք	Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցություն (%)
31.01.2023	(27,433,554)	90.32
28.02.2023	(13,918,399)	95.00
31.03.2023	(13,280,334)	95.42
30.04.2023	(11,349,461)	96.20
31.05.2023	(12,877,891)	95.67
30.06.2023	(8,704,675)	97.01
31.07.2023	(6,990,464)	97.68
31.08.2023	(8,518,200)	97.22
30.09.2023	(24,838,553)	92.16
31.10.2023	(13,095,377)	95.79
30.11.2023	(16,239,313)	94.97
31.12.2023	(6,976,794)	97.87
31.01.2024	(6,924,609)	97.96
29.02.2024	(4,779,940)	98.56
31.03.2024	(1,153,912)	99.64
30.04.2024	2,340,961	100.75
31.05.2024	8,528,166	102.78
30.06.2024	11,323,209	103.49
31.07.2024	6,424,428	101.94
31.08.2024	8,907,876	102.69
30.09.2024	9,085,992	102.82
31.10.2024	8,686,432	102.66
30.11.2024	10,987,412	103.34
31.12.2024	7,895,629	102.37

31.12.2024թ.

Հողվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս			1-ից մինչև 3 ամիս			3-ից մինչև 6 ամիս			6-ից մինչև 1 տարի			1-ից մինչև 5 տարի			5 տարուց ավելի		
	խցման	մտնում	իջև	խցման	մտնում	իջև	խցման	մտնում	իջև	խցման	մտնում	իջև	խցման	մտնում	իջև	խցման	մտնում	իջև
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.նկ., այդ թվում՝	18,796,132	43,485,777	-	-	-	-	-	-	-	200,629	416,474	487,254	808,702					
-վարկեր	-	35,826,172	-	-	-	-	-	-	-	200,629	416,474	487,254	808,702					
-ավանդ	-	590,892	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
-հետգն. պայման..	18,796,132	7,068,713	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
-այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ, այդ թվում՝	-	-	298,369	-	1,562,079	78,545	5,680,920	3,338,432	28,905,815	26,115,908	85,747,168	71,370,934						
- վարկեր	-	-	298,369	-	1,562,079	78,545	5,680,920	3,338,432	28,677,258	25,810,892	85,094,965	70,497,077						
- լիզինգ	-	-	-	-	-	-	-	-	228,557	305,016	652,203	873,857						
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ, այդ թվում՝	-	-	4,328	26,338	2,254	24,892	227,488	60,794	27,755,320	6,477,861	11,519,150	295,168						
- երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ	-	-	4,328	26,338	2,254	24,892	227,488	60,794	27,755,320	6,477,861	11,519,150	295,168						
-Հետգնման պայմ. գրավադրվ. արժեթղթ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-						
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	303,419	5,667	6,043,141	303,419						

- երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ	-	-	-	-	-	-	-	-	303,419	5,667	6,043,141	303,419
- հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ	50,020	203,290	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	18,846,152	43,689,067	302,697	26,338	1,564,333	103,437	5,908,408	3,399,226	57,165,183	33,015,910	103,796,713	72,474,804

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝	1,176,272	5,909,224	-	-	-	-	221	724,036	14,065,557	25,468,412	9,524,300	6,006,410
- վարկեր	-	-	-	-	-	-	221	724,036	1,414,767	24,895,379	9,524,300	6,006,410
- ավանդներ	1,176,272	5,909,224	-	-	-	-	-	-	12,650,790	573,033	-	-
- հետգնման պայմ.եր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	57,295,820	75,818,797	425,598	100,327	643,919	376,538	509,423	324,139	72,627,629	58,510,470	170,691	180,726
- վարկեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- ավանդներ	57,295,820	75,818,797	425,598	100,327	643,919	376,538	509,423	324,139	72,627,629	58,510,470	170,691	180,726
- այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	6,306	-	7,262,530	-	-
- այլ պարտատոմսեր	-	-	-	-	-	-	-	6,306	-	7,262,530	-	-
Ստորադաս փոխառություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,634,588
Ներգրված այլ միջոցներ	6,703	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	58,478,795	81,728,021	425,598	100,327	643,919	376,538	509,644	1,054,481	86,693,186	91,241,412	9,694,991	7,821,724
Զուտ դիրք	(39,632,643)	(38,038,954)	(122,901)	(73,989)	920,414	(273,101)	5,398,764	2,344,745	(29,528,003)	(58,225,502)	94,101,722	64,653,080

Հողվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս			1-ից մինչև 3 ամիս			3-ից մինչև 6 ամիս			6-ից մինչև 1 տարի			1-ից մինչև 5 տարի			5 տարուց ավելի		
	Խցումն	Առտվմ	Խախց	Խցումն	Առտվմ	Խախց	Խցումն	Առտվմ	Խախց	Խցումն	Առտվմ	Խախց	Խցումն	Առտվմ	Խախց	Խցումն	Առտվմ	Խախց
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկ., այդ թվում՝	6,531,166	57,713,900	-	-	-	-	-	-	-	626,475	482,998	501,746	950,338					
-վարկեր	-	27,069,004	-	-	-	-	-	-	-	626,475	482,998	501,746	950,338					
-ավանդ	-	25,787,765	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
-հետգն. պայման..	6,531,166	4,857,131	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
-այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ, փոխատվություններ, այդ թվում՝	-	-	190,245	1,532	1,765,040	121,310	3,046,709	2,817,680	26,655,687	28,893,316	66,142,178	74,636,249						
- վարկեր	-	-	190,245	1,532	1,765,040	121,310	3,046,709	2,817,680	26,522,034	28,471,276	66,081,390	74,476,752						
- ֆատկորինգ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-					
- լիզինգ	-	-	-	-	-	-	-	-	133,653	422,040	60,788	159,497						
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ, այդ թվում՝	-	-	260,539	-	683,029	61,727	730,830	328,626	27,700,832	4,876,873	10,003,023	471,288						
- երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ	-	-	260,539	-	683,029	61,727	730,830	328,626	25,639,013	4,876,873	10,003,023	471,288						
-Հետգնման պայմ. գրավադրվ. արժեթղթ	-	-	-	-	-	-	-	-	2,061,819	-	-	-						
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական	-	-	-	-	-	-	-	-	2,495,639	333,927	6,024,153	-						

ակտիվներ, այդ թվում՝													
- երկարաժամկետ պարտք գործիքներ	-	-	-	-	-	-	-	-	2,495,639	333,927	6,024,153	-	-
- հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Տեղաբաշխված այլ միջոցներ	32,908	10,804	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ընդամենը	6,564,074	57,724,704	450,784	1,532	2,448,069	183,037	3,777,539	3,146,306	57,478,633	34,587,114	82,671,100	76,057,875	

Պարտավորություններ քանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝	4,079,938	30,550,586	-	-	-	-	262	-	5,532,792	33,903,987	9,486,821	3,908,277	
- վարկեր	-	-	-	-	-	-	262	-	2,635,998	33,385,462	9,486,821	3,908,277	
- ավանդներ	2,077,312	30,550,586	-	-	-	-	-	-	2,896,794	518,525	-	-	
- հետգնման պայմանագրեր	2,002,626	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	50,559,961	80,183,100	593,028	199,408	381,329	328,632	255,642	543,100	48,869,332	56,905,094	176,139	165,031	
- վարկեր													
- ավանդներ	50,559,961	80,183,100	593,028	199,408	381,329	328,632	255,642	543,100	48,869,332	56,905,094	176,139	165,031	
- այլ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր, այդ թվում՝	-	-	-	221,044	-	55,526	-	186,073	-	7,326,778	-	-	
- այլ պարտատոմսեր	-	-	-	221,044	-	55,526	-	186,073	-	7,326,778	-	-	
Ստորադաս փոխառություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,668,804	
Ներգրավված այլ միջոցներ	6,706	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ընդամենը	54,646,605	110,733,686	593,028	420,452	381,329	384,158	255,904	729,173	54,402,124	98,135,859	9,662,960	5,742,112	
Զուտ դիրք	(48,082,531)	(53,008,982)	(142,244)	(418,920)	2,066,740	(201,121)	3,521,635	2,417,133	3,076,509	(63,548,745)	73,008,140	70,315,763	

Տոկոսադրույքի ռիսկն իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով առաջացող ռիսկը:

Տոկոսադրույքի ռիսկի հաշվարկման համար կիրառվում է "Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մոդելը" (GAP մոդել), որը հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Տոկոսադրույքի փոփոխությունների նկատմամբ բանկի զգայունությունը գնահատելու համար հաշվարկվում է "ճեղքվածքի հարաբերակցություն" (GAP/ASSETS) ցուցանիշը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի հարաբերությունը ակտիվներին:

Տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների միջին տոկոսադրույքներ

Հոդվածի անվանումը	31.12.2024		31.12.2023	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	8.04	8.49	10.67	5.10
- միջբանկային վարկեր	-	9.22	-	6.73
- միջբանկային ռեպո	7.30	4.85	-	4.00
- միջբանկային տոկոսային սվոպ	-	-	-	-
- միջբանկային ավանդ	-	-	-	3.63
Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և փոխատվություններ	13.96	9.34	13.35	9.28
Շահութ./վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր	10.50	6.31	10.61	5.04
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	9.36	3.53	8.81	5.81
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	8.18	7.50	7.12	7.32
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9.60	3.90	9.60	3.92
Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	-	5.34	-	4.94

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների պատճառով Բանկի ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության և դրա հետևանքով ֆինանսական կորուստներ կրելու հավանականությունն է:

Ծանոթագրություն 32.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիության ռիսկը Բանկի կորուստներ կրելու և/կամ ստանձնած պարտավորությունների չկատարելու հավանականությունն է, որն առաջանում է ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցների ժամկետային կառուցվածքի ճեղքվածքի կամ ակտիվների վաճառքի սահմանափակ կամ ոչ շահավետ հնարավորությունների արդյունքում:

Իրացվելիության ռիսկը պարունակում է ռիսկերի հետևյալ երկու տեսակները՝

1. Արժույթային ռիսկ, որն առաջանում է արժույթի շուկայական փոխարժեքի տատանման հետևանքով և իրենից ներկայացնում է արժույթային փոխարժեքների տատանումներից առաջացող դրամական կորուստների հավանականությունը:
2. Տոկոսադրույքի ռիսկ, որն իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով առաջացող ռիսկը:

Իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատումն իրականացնում են Բանկի Վարչությունը, Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը և Գանձապետը՝ Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված իրավասությունների շրջանակներում և կարգով:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար Բանկը կիրառում է հետևյալ մեթոդները՝

1. Վերլուծվում են իրացվելիության ռիսկի սահմանափակման նպատակով Բանկում սահմանված ցուցանիշները և գնահատվում են դրանց մակարդակները.
2. Պարբերաբար դիտարկվում են Բանկի հաշվեկշռի կառուցվածքի փոփոխման միտումները, դրամական հոսքերի փաստացի և կանխատեսվող ծավալները, որի հիման վրա գնահատվում է իրացվելիության ռիսկը.
3. Իրացվելի միջոցների ավելցուկի տեղաբաշխման և պակասորդի ներգրավման գործընթացի արդյունավետության վերլուծություն և գնահատում.
4. Բանկի պարտավորությունների (այդ թվում ավանդային բազայի) բազմազանեցման (դիֆերսիֆիկացիայի) մակարդակի վերլուծություն և գնահատում

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման և սահմանափակման համար Բանկը սահմանում է հետևյալ նորմատիվները՝

1. Բանկում կանխիկ դրամական միջոցների և ակտիվների նվազագույն հարաբերակցությունը (3%)
2. Բանկում կանխիկ դրամական միջոցների և բարձր իրացվելի ակտիվների նվազագույն հարաբերակցությունը (10%)
3. Բանկում կանխիկ դրամական միջոցները ճանապարհին և բարձր իրացվելի ակտիվների նվազագույն հարաբերակցությունը (1%)
4. Բանկում նոստրո հաշիվների և բարձր իրացվելի ակտիվների նվազագույն հարաբերակցությունը (15%)
5. Բանկում ստանդարտ ոսկու ձուլակտորների և բարձր իրացվելի ակտիվների նվազագույն հարաբերակցությունը (5%)
6. Բանկում եկամտաբեր բարձր իրացվելի ակտիվների և բարձր իրացվելի ակտիվների նվազագույն հարաբերակցությունը (25%)
7. Բանկի ընդհանուր իրացվելիության նվազագույն սահմանաչափը (22%)
8. Բանկի ընթացիկ իրացվելիության նվազագույն սահմանաչափը (70%)
9. Բանկում նոստրո հաշիվների և կանխիկ դրամական միջոցների գումարի և ցպահանջ պարտավորությունների նվազագույն հարաբերակցությունը (40%)
10. Ֆինանսավորման աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանափակումները.
11. Բանկի կողմից տրամադրվող վարկային գծերի ընդհանուր ծավալ և Բանկի ընդհանուր կապիտալ առավելագույն հարաբերակցությունը (70%)
12. Ակրեդիտիվների և երաշխավորությունների գումարի նվազագույն հարաբերակցությունը (15%)

13. Իրացվելիության ծածկույթի գործակցի նվազագույն սահմանաչափ (100%)

14. Զուտ կայուն ֆինանսավորման գործակցի նվազագույն սահմանաչափ (100%)

Իրացվելիության ռիսկի թույլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական

Իրացվելիության ռիսկի ընդհանուր կառավարումն իրականացվում է Վարչության կողմից, որը՝

1. Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված քաղաքականություններով և կանոնակարգերով տրված իրավասությունների սահմաններում ապահովում է իրացվելիության կառավարմանն առնչվող սահմանաչափերի պահպանումը:

2. Հսկողություն է սահմանում և միջոցներ ձեռնարկում Բանկի ռազմավարական զարգացման ծրագրերով և ամենամյա բյուջեներով պլանավորված ակտիվապասիվային համամասնությունների, նպատակային ցուցանիշների պահպանման նկատմամբ:

3. Քննարկում և Խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ ներքին իրավական ակտերը:

Բանկի իրացվելիության ընթացիկ կառավարումն իրականացնում է Բանկի Վարչության կողմից ձևավորվող և վերջինիս հաշվետու Բանկի կոլեգիալ, մշտապես գործող մարմինը՝ Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը, որը՝

1. Ամսական կտրվածքով քննարկում է Բանկի իրացվելիության կառավարման խնդիրները, իրացվելի միջոցների ավելցուկի տեղաբաշխման, պակասորդի ներգրավման գործընթացը և ընդունում համապատասխան որոշումներ:

2. Կարճաժամկետ (մինչև 3 ամսվա կտրվածքով) ռեսուրսների ներգրավման և տեղաբաշխման փաթեթի կառուցվածքի փոփոխության հետ կապված ընդունում է որոշումներ՝ հիմնվելով Բանկի անցած ժամանակաշրջանի գործունեության վերլուծության, կարճաժամկետ և միջին ժամկետի կանխատեսումների արդյունքների վրա:

3. Ընդունում է որոշումներ Բանկի ընդհանուր դրամային և արտարժույթային իրացվելիության ապահովման վերաբերյալ

4. Ապահովում է իրացվելիության ռիսկի կառավարման ոլորտում Բանկի քաղաքականության իրագործումը:

Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարմանն առնչվող օպերատիվ, ամենօրյա խնդիրները յուրաքանչյուր օր Գանձապետի ներկայացմամբ քննարկվում են Բանկի Գործադիր տնօրենի մոտ՝ պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարների (Գլխավոր հաշվապահի, Դիվիզ կենտրոնի տնօրենի, Վարկավորման և միջոցների ներգրավման, Ռազմավարության, մեթոդոլոգիայի և ռիսկերի գնահատման վարչությունների պետերի) մասնակցությամբ խորհրդակցական ժողովի ժամանակ:

Բանկի իրացվելիության ռիսկի ամենօրյա կառավարումն իրականացնում է Գանձապետը, որը՝

- համակարգում է Բանկի այն ստորաբաժանումների աշխատանքը, որոնց գործառնություններն ազդում են իրացվելիության մակարդակի վրա, հսկում է ներբանկային դրամաշրջանառությունը

- ամփոփում և վերլուծում է իրացվելիության մակարդակի, դրամարկղային գործառնությունների վերաբերյալ պատասխանատու ստորաբաժանումների ամենօրյա տեղեկատվությունը և նախապատրաստում է միջոցների կառավարման վերաբերյալ առաջարկություններ

- ապահովում է իրացվելիության ռիսկի կառավարման վերաբերյալ Բանկի Վարչության, Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովի որոշումների, Գործադիր տնօրենի հանձնարարականների կատարումը:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար վերահսկվում են հետևյալ ցուցանիշները՝

- ՀՀ կենտրոնական բանկում թղթակցային հաշիվների և պարտադիր պահուստների միջոցները և ներդրված ավանդները

- Թանկարժեք մետաղների բանկային (ստանդարտացված) ձուլակտորները

- ՀՀ պետական պարտատոմսերը՝ ընթացիկ (շուկայական) արժեքով բացառությամբ գրավադրված, ռեպո համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթերի

- ռեզիդենտ և օտարերկրյա բանկերում թղթակցային հաշիվների մնացորդները

- միջոցների ներգրավումը

- տրամադրված վարկերի մարումը

- ակտիվների վաճառքը

-տոկոսային և ոչ տոկոսային եկամուտները

-նախկինում անհուսալի ճանաչված և Բանկի հաշվեկշռից դուրս գրված ակտիվների վերադարձը:

Բանկի իրացվելիության ընդհանուր կառավարումն իրականացվում է Բանկի Վարչության կողմից, որը վերահսկողություն է սահմանում և անհրաժեշտության դեպքում միջոցներ է ձեռնարկում Բանկի ռազմավարական զարգացման ծրագրերով և ամենամյա բյուջեներով պլանավորված ակտիվապասիվային համամասնությունների, նպատակային ցուցանիշների պահպանման նկատմամբ:

Բանկի իրացվելիության ընթացիկ կառավարումն իրականացնում է Բանկի Վարչության կողմից ձևավորվող և վերջինիս հաշվետու Բանկի կոլեգիալ, մշտապես գործող մարմինը՝ Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը (այսուհետ՝ ԱՊԿՀ), որն ամսական կտրվածքով քննարկում է Բանկի իրացվելիության կառավարման խնդիրները, իրացվելի միջոցների ավելցուկի/պակասորդի, ներգրավման/տեղաբաշխման գործընթացը և ընդունում համապատասխան որոշումներ:

Բանկի իրացվելիության կառավարման ամենօրյա, ընթացիկ խնդիրները քննարկվում են Բանկի գործադիր տնօրենի մոտ՝ պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարների մասնակցությամբ խորհրդակցական ժողովի ժամանակ:

Բանկի իրացվելիության օպերատիվ, ամենօրյա կառավարումն իրականացնում է Գանձապետը՝ ղեկավարվելով սույն Կարգով, Բանկի Վարչության, ԱՊԿՀ-ի որոշումներով և հանձնարարականներով: Ներգրավման գործառնություններ իրականացնելիս հաշվի են առնվում ամենամյա բյուջեով սահմանված ռեսուրսների ծավալային համամասնությունները, կանխատեսվում են ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցներն ըստ ժամկետայնության, ըստ տեսակների՝ ձգտելով հնարավորինս տարբերակել և նվազեցնել ռիսկը:

Ակնթարթային իրացվելիությունը կառավարելիս նորմավորվում է նոստրո թղթակցային հաշիվների և դրամարկղի ռեսուրսների հարաբերակցությունը հաճախորդների ցպահանջ հաշիվների մնացորդների նկատմամբ /20%-ից ոչ պակաս/, որը գնահատվում է փաստացի և վիճակագրական տվյալների կանխատեսման հիման վրա , կարգավորվում է միջբանկային գործառնությունների միջոցով և հաշվարկվում է ամսվա կտրվածքով միջին օրեկան ցուցանիշի միջոցով: Ընթացիկ իրացվելիության ռիսկը կառավարելիս օգտվելով փաստացի և կանխատեսվող ցուցանիշների օրական շարժից՝ կիրառվում են համապատասխան վճարային օրացույցներ՝ հիմք ընդունելով հետևյալ չափանիշները.

-բանկի վճարահաշվարկային օրական պարտավորությունները,

- դրամական հոսքերի օրական շարժը,

- վարկերի, ավանդների, արժեթղթերի հետ կապված գործառնությունների օրական շարժը:

Ապահովվում է Բանկի ազատ ռեսուրսների վերաբաշխումը եկամուտ ձևավորող կենտրոնների միջև՝ հսկողություն սահմանելով և կառավարելով ներբանկային դրամաշրջանառությունը:

Բանկի վճարային դիրքի հսկումը՝ իրացվելի ակտիվների գումարի համապատասխանությունը վճարահաշվարկային պահանջարկին օրական և առաջիկա շաբաթվա կտրվածքով, իրականացնում է Գանձապետը:

Բանկի ընդհանուր իրացվելիության և ամենամյա բյուջեով հաստատված ակտիվապասիվային համամասնությունների պահպանման հսկողությունն իրականացվում է Բանկի Ռազմավարության, մեթոդոլոգիայի և ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը ամսական կտրվածքով վերլուծում է շեղումները և ներկայացնում Վարչության քննարկմանը:

Բանկի արտարժույթային դիրքի՝ գործող նորմատիվային դաշտին համապատասխանության հսկողությունն իրականացնում է Բանկի Դիվիզային կենտրոնը:

Բանկի իրացվելիության կառավարման նպատակով նոր գործիք կիրառելիս պատասխանատու ստորաբաժանումների կողմից սահմանված կարգով հաստատման են ներկայացվում անհրաժեշտ ընթացակարգերը և ներքին հսկողությունը, որով պետք է սահմանվեն գործիքի նկարագրությունը, նոր գործիքից հնարավոր կորուստների վերլուծությունը՝ հաշվի առնելով Բանկի իրացվելիության և ընդհանուր կապիտալի մակարդակները, ինչպես նաև այդ գործիքի գծով ռիսկերի գնահատման, հսկման և մոնիտորինգի գործընթացը:

31.12.2024թ.

Հողվածի անվանումը	Մարմանը մնացել է							Անժամկետ	Ընդամենը
	ցպահանջ	մինչև 1 ամիս	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդ ՀՀ ԿԲ-ում	40,839,278	-	-	-	-	-	-	23,284,382	64,123,660
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,158,114	64,407,390	188,946	172,481	249,697	1,040,373	153,866	632,218	71,003,085
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ	-	8,433,740	9,855,214	11,065,188	18,599,719	110,415,302	60,116,148	-	218,485,311
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	515,382	566,656	4,765,591	1,471,534	29,842,257	9,232,173	248,980	46,642,573
- Պետական արժեթղթեր	-	-	19,615	3,156,351	-	21,000,261	9,232,173	-	33,408,400
-Ոչ պետական արժեթուղթ	-	515,382	547,041	1,609,240	1,471,534	8,841,996	-	-	12,985,193
-Բաժնային ներդրումներ	-	-	-	-	-	-	-	248,980	248,980
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	410,730	400,000	2,078,018	3,463,463	-	6,352,211
- Պետական արժեթղթեր	-	-	-	405,079	400,000	2,078,018	3,463,463	-	6,346,560
-Ոչ պետական արժեթուղթ	-	-	-	5,651	-	-	-	-	5,651
Այլ պահանջներ	-	3,634,107	-	12,108	-	-	5,708,289	5,324,831	14,679,335
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	44,997,392	76,990,619	10,610,817	16,426,098	20,720,950	143,375,950	78,673,939	29,490,411	421,286,175
Այդ թվում՝									
I խմբի արտարժույթով	13,818,874	34,553,683	5,450,761	5,750,339	7,653,154	60,904,228	22,993,580	21,983,768	173,108,387
II խմբի արտարժույթով	2,663,378	13,265,852	-	-	-	-	-	-	15,929,230

Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ									-
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	8,093,971	1,235,475	2,152,769	6,399,074	6,002,143	37,504,711	2,501,499	-	63,889,642
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	136,578,976	4,562,203	6,782,949	9,662,597	21,561,919	92,758,814	175,566	-	272,083,024
- ցպահանջ ավանդներ	133,114,617	-	-	-	-	-	-	-	133,114,617
- ժամկետային ավանդներ	-	2,927,615	6,782,949	9,662,597	21,561,919	92,758,814	175,566	-	133,869,460
- այլ	3,464,359	1,634,588	-	-	-	-	-	-	5,098,947
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	-	-	15,085	-	1,765,851	5,487,900	-	-	7,268,836
Այլ պարտավորություններ	303,102	779,930	-	1,291,767	64,153	-	3,654,988	1,696,948	7,790,888
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	9,724,438	13,336	533,875	2,711,187	553,942	1,792,453	44,363	-	15,373,594
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	144,976,049	6,577,608	8,950,803	17,353,438	29,394,066	135,751,425	6,332,053	1,696,948	351,032,390
Այդ թվում՝									-
I խմբի արտարժույթով	68,458,448	4,004,077	3,264,730	9,675,160	16,235,512	67,409,515	76,720.00	-	169,124,162
II խմբի արտարժույթով	16,101,647	71	-	-	-	-	-	-	16,101,718
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	(99,978,657)	70,413,011	1,660,014	(927,340)	(8,673,116)	7,624,525	72,341,886	27,793,463	70,253,785
Այդ թվում՝									
I խմբի արտարժույթով	(54,639,574)	30,549,606	2,186,031	(3,924,821)	(8,582,358)	(6,505,287)	22,916,860	21,983,768	3,984,225
II խմբի արտարժույթով	(13,438,269)	13,265,781	-	-	-	-	-	-	(172,488)

31.12.2023թ.

Հողվածի անվանումը	Մարմանը մնացել է							Անժամկետ	Ընդամենը
	ցպահանջ	մինչև 1 ամիս	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ									
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	38,370,731	-	-	-	-	-	-	24,544,743	62,915,474
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,996,022	64,071,970	62,573	291,991	450,595	1,446,717	233,973	619,978	72,173,819
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ	-	6,733,898	3,516,562	16,224,678	30,645,203	90,349,777	53,069,225	-	200,539,343
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	20,648	1,491,750	9,230,544	1,073,107	23,315,278	9,985,440	140,850	45,257,617
- Պետական արժեթղթեր	-	-	3,020	4,389,438	-	15,772,708	9,985,440	-	30,150,606
-Ոչ պետական արժեթուղթ	-	20,648	1,488,730	4,841,106	1,073,107	7,542,570	-	-	14,966,161
-Բաժնային ներդրումներ	-	-	-	-	-	-	-	140,850	140,850
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆին.ակտիվներ	-	-	1,170	2,590,188	22,558	921,900	5,292,517	-	8,828,333
- Պետական արժեթղթեր	-	-	-	2,288,048	-	938,216	5,292,517	-	8,518,781
-Ոչ պետական արժեթուղթ	-	-	1,170	302,140	22,558	(16,316)	-	-	309,552
Այլ պահանջներ	353,115	3,363,722					10,064,367	500	13,781,704
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	43,719,868	74,190,238	5,072,055	28,337,401	32,191,463	116,033,672	78,645,522	25,306,071	403,496,290
Այդ թվում՝									
I խմբի արտարժույթով	25,933,777	51,497,648	1,581,814	10,358,035	18,628,775	54,604,849	25,828,641	22,522,833	210,956,372
II խմբի արտարժույթով	1,810,299	7,008,478	-	-	-	-	-	-	8,818,777

Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ									
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	33,222,226	3,656,764	576,776	6,839,157	11,735,853	27,797,722	4,104,667	-	87,933,165
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում՝	131,257,850	4,714,352	4,889,543	5,905,225	19,378,494	75,059,960	137,965	-	241,343,389
- ցպահանջ ավանդներ	127,940,715	-	-	-	-	-	-	-	127,940,715
- ժամկետային ավանդներ		4,705,190	4,889,543	5,905,225	19,378,494	73,400,318	137,965	-	108,416,735
- այլ	3,317,135	9,162	-	-	-	1,659,642	-	-	4,985,939
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	-	1,185,427	9,679	-	3,238,320	3,355,995	-	-	7,789,421
Այլ պարտավորություններ	379,967	2,330,316		1,400,188			3,015,741	-	7,126,212
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	12,651,766	79,913	212,054	2,664,970	775,705	716,722	-	-	17,101,130
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	164,860,043	11,886,859	5,475,998	14,144,570	34,352,667	106,213,677	7,258,373	-	344,192,187
Այդ թվում՝								-	
I խմբի արտարժույթով	102,319,950	5,272,132	3,344,974	10,009,313	24,167,815	62,424,052	73,353.00	-	207,611,589
II խմբի արտարժույթով	8,834,008	75	-	-	-	-	-	-	8,834,083
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	(121,140,175)	62,303,379	(403,943)	14,192,831	(2,161,204)	9,819,995	71,387,149	25,306,071	59,304,103
Այդ թվում՝									
I խմբի արտարժույթով	(76,386,173)	46,225,516	(1,763,160)	348,722	(5,539,040)	(7,819,203)	25,755,288	22,522,833	3,344,783
II խմբի արտարժույթով	(7,023,709)	7,008,403	-	-	-	-	-	-	(15,306)

Ծանոթագրություն 33 Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն

Ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշներ

2024թ.	Ընդհանուր կապիտալ	Ռիսկով կշռված ակտիվներ	Ընդհ. կապ. համարժեք. փաստացի (%)	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ (%)
1	2	3	4 (2/3)	5
Հունվար	51,271,408	341,598,953	15.01	11.0
Փետրվար	51,606,784	335,938,955	15.36	11.0
Մարտ	52,999,619	328,970,727	16.11	11.0
Ապրիլ	53,683,315	324,697,935	16.53	11.0
Մայիս	54,836,140	327,473,319	16.75	11.0
Հունիս	55,926,666	335,620,657	16.66	11.0
Հուլիս	56,283,334	333,726,699	16.87	11.0
Օգոստոս	56,966,106	337,523,669	16.88	11.0
Սեպտեմբեր	58,273,650	329,907,436	17.66	11.0
Հոկտեմբեր	58,605,550	329,948,825	17.76	11.0
Նոյեմբեր	59,873,110	329,850,410	18.15	11.0
Դեկտեմբեր	60,908,375	338,781,206	17.98	11.0

2023թ.	Ընդհանուր կապիտալ	Ռիսկով կշռված ակտիվներ	Ընդհ. կապ. համարժեք. փաստացի (%)	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ (%)
1	2	3	4 (2/3)	5
Հունվար	47,127,840	282,659,133	16.67	12.0
Փետրվար	48,339,502	286,500,794	16.87	12.0
Մարտ	49,653,203	294,378,389	16.87	12.0
Ապրիլ	50,335,643	301,380,743	16.70	12.0
Մայիս	51,982,395	296,825,854	17.51	12.0
Հունիս	45,242,626	300,354,113	15.06	11.0
Հուլիս	40,696,564	306,557,614	13.28	11.0
Օգոստոս	48,608,572	310,548,386	15.65	11.0
Սեպտեմբեր	55,788,971	322,107,361	17.32	11.0
Հոկտեմբեր	56,649,531	328,845,225	17.23	11.0
Նոյեմբեր	57,642,303	328,451,928	17.55	11.0
Դեկտեմբեր	58,604,475	334,080,839	17.54	11.0

Ստորև ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ Բազելի ռիսկի կշիռների դասերի:

31.12.2024թ.

Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	86,331,854	587,948	-	-
10%	9,625,665	-	-	962,567
20%	38,515,881	149,359	-	7,733,048
30%	720,210	-	-	216,063
35%	11,649,634	-	-	4,077,372
50%	5,843,662	-	-	2,921,831
75%	11,471,232	-	-	8,603,424
100%	103,257,593	8,007,542	-	111,265,136
110%	-	-	-	-
150%	95,175,244	2,236,665	-	146,117,863
200%	2,280,043	-	-	4,560,086
225%	-	-	-	-
Ընդամենը	364,871,020	10,981,515	-	286,457,390

31.12.2023

Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	92,224,111	812,076	-	-
10%	6,850,560	-	-	685,056
20%	27,891,635	500,000	-	5,678,327
30%	474,263	-	-	142,279
35%	11,746,554	-	-	4,111,294
50%	28,185,112	-	-	14,092,556
75%	7,857,898	-	-	5,893,423
100%	80,196,693	7,030,381	-	87,227,074
110%	-	-	-	-
150%	103,862,510	3,330,477	-	160,789,480
200%	3,169,770	-	-	6,339,539
225%	-	-	-	-
Ընդամենը	362,459,105	11,672,934	-	284,959,028

Ծանոթագրություն 34 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք

Ստորև ներկայացվում են ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՀՀՀՀՍ 32 "Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը" պահանջների համաձայն:

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում, իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք՝

- հիմնականում ձեռք են բերվել ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար վկայություն կա կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ
- սկզբնական ճանաչման պահին կազմակերպության կողմից նախատեսվում են որպես իրավական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիք, որի վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում:

Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք չունեն գնանշված շուկայական գին գործող շուկայում՝ բացառությամբ անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառելու մտադրությամբ տրամադրվածներից:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնանշված շուկայական գնի վրա՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնորոշման մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով:

2023թ. և 2024թ. բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35 Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում

31.12.2023թ. և 31.12.2024թ. դրությամբ այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալները բացակայում են:

Ծանոթագրություն 36. Ապաճանաչում

2023թ. և 2024թ. ընթացքում Բանկը չի ունեցել փոխանցված ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ կամ որոնց մի մասը չի բավարարում ապաճանաչման չափանիշներին, կամ երբ առկա է "շարունակվող մասնակցություն":

Ծանոթագրություն 37 Գրավադրված ակտիվներ

31.12.2023թ. և 31.12.2024թ. դրությամբ Բանկը գրավադրված ակտիվներ չունի:

Ծանոթագրություն 38. Ընդունված գրավ

31.12.2023թ. և 31.12.2024թ. դրությամբ Բանկն ունի գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք Բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

	31.12.2024	31.12.2023
Արժեթղթեր	22,700,516	28,289,802

Թանկարժեք մետաղներ, ոսկու ջարդոններ և թանկարժեք քարեր	11,692,677	11,295,006
Անշարժ գույք և այլ հիմնական միջոցներ	414,918,399	383,311,528
Պատրաստի արտադրանք և ապրանքներ	6,488,559	5,040,043
Դրամական միջոցներ	5,574,199	5,481,655
Այլ գրավ	22,887,019	29,034,960
Երաշխավորություններ	5,585,003	464,237,975
Ընդամենը	489,846,372	926,690,969

Ծանոթագրություն 39 Պարտավորությունների չկատարում / խախտում

Բանկը 2023թ. և 2024թ. ընթացքում չի ունեցել խախտումներ կամ պարտավորությունների չկատարման դեպքեր:

